

Objektivem

Výstava černobílých fotografií podpraporčíka Daniela Hlaváče „122 dní v Afghánistánu“ se u veřejnosti setkala s velkým ohlasem. Ve Strahovském klášteře v Praze ji od 10. prosince do konce ledna tohoto roku zhlédlo mnoho návštěvníků. Nyní se mohli s činností českých vojáků v misi ISAF seznámit také poslanci a senátoři Parlamentu České republiky. Ministryně obrany Vlasta Parkanová zahájila 3. března výstavu fotografií podpraporčíka Daniela Hlaváče v Atriu Poslanecké sněmovny. Lidé se s expozicí „122 dní v Afghánistánu“ setkají i v dalších městech České republiky a také za jejími hranicemi. V blízké době se dílo pprap. Hlaváče představí například v bruselském sídle NATO.

Foto: Jan ZEMAN

Areport

Čtrnáctideník Ministerstva obrany ČR

Vydává MO ČR – AVIS
Rooseveltova 23
161 05 Praha 6
IČO 60162694

Šéfredaktor
Ladislav Lenk

Redakce
Rooseveltova 23
161 05 Praha 6
Telefony: 973 215 931
973 215 916
Fax: 973 215 933
E-mail: areport@centrum.cz

Jazyková úprava
Vlasta Kohoutová

Grafická úprava
Andrea Bělohávková

V jednotkách ozbrojených sil
rozšiřuje AVIS
Rooseveltova 23
161 05 Praha 6
Olga Endlová
tel. 973 215 563

Tisk
ČTK Repro

Číslo indexu: 45 011
ISSN 1211-801X
Evidenční číslo: MK ČR E 5254

Foto na titulní straně
Jiří Hokův

Uzávěrka čísla
27. 2. 2008

Toto číslo vyšlo dne
17. 3. 2008

Kontakty

Jiří Hokův
tel.: 973 215 794
e-mail: hokuv@centrum.cz
www.hokuv.com

Pavel Lang
tel.: 973 215 868
mobil: 724 002 623
e-mail: pavellang@centrum.cz

Ladislav Lenk
tel.: 973 215 931
mobil: 724 102 164
e-mail: lenkladi@centrum.cz

Vladimír Marek
tel.: 973 215 648
mobil: 724 033 410
e-mail: v.marek@post.cz

Jaroslav Pajer
tel.: 973 215 686
mobil: 724 033 412
e-mail: pajer.jaroslav@seznam.cz

Tomáš Soušek
tel.: 973 215 527
e-mail: afterburner@centrum.cz
www.afterburner.cz

Michal Zdobinský
tel.: 973 215 572
mobil: 724 033 411
e-mail: michal.zdobinsky@seznam.cz

Jan Zeman
tel.: 973 215 935
e-mail: zeman.areport@centrum.cz

Voják s kyslíkovým přístrojem doslova plující vzduchem přímo k místu bojového nasazení, muži vynořující se v potápěčských oblecích z ledové vody, ale i speciál jedoucí afghánskou krajinou na koni, to jsou jen některé záběry dokumentárního filmu Radana Šprongla a Marka Vítka „601. – Speciální síly“.

Text: Vladimír MAREK
a Michaela POLÁKOVÁ
Foto: Jan KOUBA a Radan ŠPRONGL

Rodina speciálních sil

Tvůrčí dvojice Radan Šprongl a Marek Vitek přišla s novým dokumentárním filmem o 601. skupině speciálních sil

Ten za přítomnosti ministryně obrany Vlasty Parkanové, hlavních představitelů resortu obrany, zástupců státní

správy a samosprávy města Prostějova, autorů filmu a dalších hostů představila agentura A-News ve čtvrtek

6. března na Ministerstvu obrany ČR. Dokumentem se prolíná motto jednotky „Dum spiro spero“, tedy „Dokud dýchám, doufám“. Doufám v to, že mě kamarádi a spolubojovníci neopustí, že přijdou a zachrání mne.

Jednotlivé obrazy filmu sice ukazují výcvik a bojové nasazení 601. skupiny speciálních sil, někde v pozadí je ale cítit fantastický tým lidí, obrovský kolektiv. A to nejen mezi vojáky speciální skupiny, ale i mezi rodinnými příslušníky. Ne nadarmo to ředitel Vojenského zpravodajství brigádní generál Ondřej Páleník glosoval slovy: „Jsme jedna velká rodina speciálních sil.“

„Je to skvělý film, velmi mne zaujal,“ prozradila své první dojmy ministryně obrany. „Když se natáčí dokument o něčem, co je výtečné, je to určitě krásná práce. Dovedu si představit, že příslušníci jiných útvarů na 601. skupinu speciálních sil tak trochu žárlí. Je to totiž skutečná elita. Bylo by naivní očekávat, že takhle nějak bude vypadat celá naše armáda. Zcela jistě tak nevypadá armáda žádného státu na světě. Jsem samozřejmě polichocena, že je to útvar, který mi je přímo podřízen. Vážím si těchto lidí a mám je ráda. Jsou dobří, nepotřebují si na nic hrát. A ono je to znát ve všem.“

„Film naplňuje záměr, s jakým byl stvořen. Problém v tomto případě je v tom, že všechny speciální síly jsou utajeny. Více se tedy pravděpodobně pod pokličku nahlédnout nedá,“ řekl odborník a režisér Václav Marhoul. I takovýto krátký pohled ale stačí, aby člověk pochopil, o čem ta jednotka je a jak funguje. Když se na ten film díváte, naplňuje vás to určitým pocitem hrdosti, že Armáda České republiky má takovou profesionální jednotku.“

Lidé se podle Václava Marhoulu už ze své podstaty nezajímají o běžné věci, ale spíš o ty speciální. Proto právě speciálové z Prostějova tolik přitahují. Přesto si myslí, že se dá točit třeba o dělostřelcích. A možná i lepší film než o 601. skupině speciálních sil.

Také první náměstek ministryně obrany Martin Barták poděkoval autorům za pěkné záběry. Zároveň upozornil, že je potřeba je dostat ven, aby je lidé viděli. Nestačí totiž jenom pořád říkat, my ten terorismus nechceme, ale je potřeba pro to něco udělat. Touto cestou se dá lidem vysvětlit, proč jsou jejich vojáci na misi v zahraničí, co tam dělají a také proč umírají. O tom se prý přesvědčil při nedávné cestě s ministryní obrany a premiérem do Kanady. Kanadské muzeum války odvádí v tomto směru skvělou práci. Dělá to přitom takovým způsobem, že obyčejní lidé si toho neskutečně váží. Nosí trička a všelijaké odznaky s nápisem: „Jsme s Vámi, vojáci v Afghánistánu“. Všechny tyto věci si přitom kupují za vlastní peníze jenom proto, že chtějí projevit solidaritu s kanadskými vojáky.

Mezi hosty ministryně obrany nechyběla ani dokumentaristka Helena Třeštíková. A právě jí jsme položili následující otázky.

■ Jak se vám, jako dokumentaristce, líbil nový film z vojenského prostředí o lidech ze speciální jednotky?

Film se mně ohromně líbil, protože nás zavádí do míst, kam bychom se jinak nedostali. Dává nám nahlédnout do činností, o kterých vlastně nevíme vůbec nic. Až teď jsem si uvědomila, jaká je tahle služba řehole a jak málo se o ní ví.

■ Před pěti lety jste režírovala dokumentární film Nebe nad Evropou o českých letcích bojujících v Británii za druhé světové války. Jak se vám tehdy točilo s takovými osobnostmi, jako byl například generál Peřina?

Snažila jsem se delší dobu zachycovat zajímavé osobnosti dvacátého století. Tak vznikl volný cyklus nazvaný „Paměť 20. století“. Na téma našich letců sloužících v době 2. světové války ve Velké Británii mě přivedla manželka jednoho z nich, paní Zuzana Wienerová. To natáčení bylo úžasné, protože setkání s lidmi, jako byli páni generálové Fajtl, Peřina a Šiška či profesor Wiener a jejich ženy, byl velký zážitek. Podařilo se mi získat i ohromně zajímavé a do té doby neznámé filmové archivy natočené ve Velké Británii.

■ Zkuste nějak srovnat film, který jste viděla, s dokumentem natočeným vámi. Mají vůbec osobnosti, kterých se filmy týkají, něco společného?

Moji hrdinové jsou hrdiny minulosti. Byli by pravděpodobně stejnými hrdiny, jako jsou tito, jen zkrátka žili o pár desítek let dříve. Jsem přesvědčená o tom, že kdyby tito muži z jednotky speciálních sil žili před padesáti lety, byli by to právě oni, kdo by bojovali v Británii. Jediný rozdíl vidím v tom, že nebezpečí, které dnes ve světě hrozí, je od nás o něco dál, než tomu bylo dřív. Samozřejmě se to nesmí podceňovat, terorismus je velká hrozba, ale pořád je to od nás relativně daleko. Daleko, ale stejně je potřeba o tomto nebezpečí vědět.

■ Není ještě rozdíl v tom, že zatímco generály Peřinu a Fajtla všichni znali, tito vojáci jsou, řekněme, muži beze jména? Jejich přesná identita je utajená... Není to trochu škoda?

To asi škoda je, ale naprosto chápu důvody, které k tomu vedou. Faktem je, že i generál Fajtl a Peřina byli dlouhou dobu z důvodu nemilosti režimu veřejnosti neznámí.

■ Jací byli váleční veteráni a jejich ženy mimo kameru?

Všichni naši protagonisté byli naprosto úžasní a nebyl

žádný rozdíl mezi jejich chováním před kamerou a mimo natáčení. Zdálo se mi, že po všech životních zkušenostech jsou natolik nad věcí, že je nějaká kamera nemůže rozházet. S Peřinými jsme například navštívili leteckou základnu české armády v Čáslavi. Generál Peřina si dokonce zkusil sednout do stíhačky. Oba manželé byli ve svém živlu, nadšení a bezprostřední.

■ Točila jste film o letcích z druhé světové války, neuvažujete nad nějakým tématem ze současné armády?

Úplně moje téma to není. Jsem tak trochu vojenským analfabetem. Spíš by mě asi zaujala všeobecně lidská situace jednotlivých hrdinů. V současné chvíli mne ale nic na toto téma nenapadá. Člověk je však neustále otevřen všem podnětům, takže do budoucna něco takového v žádném případě nevyklučuji. <<

Generálporučík
Vlastimil Pícek
bilancoval první
rok svého působení
v čele Generálního
štábu AČR

Rok dobrých i špatných zpráv

**Jaké to bylo
období? Mezi
úspěchy**

patří třeba cvičení Strong Campaigner, zvládnutí ptačí chřípky na Orlickoústecku a v Noříně, splnění kontraktu na vozidla Tatra multilift, zahájení vojenských zkoušek středních terénních nákladních automobilů Tatra nebo otevření zrekonstruovaného objektu velení a řízení ve Staré Boleslavi. Ke špatným zprávám patřilo úmrtí českého vojáka v Afghánistánu, informace o projevech šikany mezi vojáky či podezření z trestné činnosti na Generálním štábu.

Text: Jan ZEMAN
Foto: Jiří HOKŮV, autor a archiv

„Nemohu hodnotit sám sebe, od toho jsou jiní. Nicméně mohu říci, že moji kolegové, ať už na Generálním štábu nebo na Ministerstvu obrany ČR, mi po celou dobu vycházeli maximálně vstříc, abych mohl tuto funkci dobře vykonávat. Snažil jsem se pro to udělat maximum,“ řekl genpor. Vlastimil Pícek, než začal hodnotit plnění jednotlivých priorit, které si

stanovil při nástupu do funkce náčelníka Generálního štábu AČR.

TRANSFORMACE ARMÁDY

První prioritou bylo pokračování v reformě a realizaci koncepce výstavby profesionální Armády České republiky. V průběhu minulého roku vypracovalo

Ministerstvo obrany ČR další krok transformace, který přinesl opět poměrně významné změny v resortu. „Hlavním cílem této transformace bylo zvýšení podílu nasaditelných sil, a to především ve vztahu k našim zahraničním operacím,“ uvedl.

Dalším významným krokem byla optimalizace organizačních struktur. Změny se týkají především útvarů v posádkách Stará Boleslav a Vyškov. „Ve Staré

Boleslavi jsou dva poměrně velké samostatné řídicí celky, které mají vztah k podpoře jednotek. V tomto roce je rušíme a vytváříme jediný podpůrný velitelský prvek. Dále jsme si vyhodnotili, že v posádce Vyškov je šestnáct prvků, které v současné době pracují velmi neefektivně. Existuje tam velké množství funkcí zabývajících se pouze podporou, jako jsou třeba personální a finanční pracovníci. Nyní z toho vytváříme jeden celek,“ pokračoval generálporučík Vlastimil Pícek. Díky těmto změnám dojde k velké úspoře tabulkových míst, která se využijí pro výstavbu dvou lehkých motorizovaných praporů v Jindřichově Hradci a Bučovicích.

BUDE MÉNĚ GENERÁLŮ

Intenzivně se pracuje také na změnách v systému hodností. „Cítíme velkou absenci poddůstojnického sboru.

Jsme jedna z mála armád, která tento sbor nemá a naše hodnostní skladba začíná rotným,“ vysvětloval náčelník Generálního štábu s tím, že se tento nevyvážený stav řeší. Problém je i na druhé straně hodnostního spektra. Armáda má vzhledem ke své velikosti hodně generálů. „Navrhujeme snížit počet tabulkových generálských míst ze současných 50 na 33, maximálně 35,“ konstatoval generál Pícek.

Podle původních plánů se totiž počítalo s generálskými pozicemi na leteckých a mechanizovaných základnách, s větším počtem generálů na operačních velitelstvích a v zahraničních misích. „Po zkušenostech z posledních let jsme došli k závěru, že není potřeba mít na všech těchto místech plánované hodnosti generálů. Snižování se týká také počtu jejich hvězdiček. Souvisí to s redukcí a restrukturalizací velitelských orgánů, a proto snižujeme počet

hvězd třeba u velitele sil podpory ze tří na dvě. Analogicky dojde ke snížení hodností u jeho podřízených,“ vysvětloval. Snížení hodností se patrně dotkne některých míst v zahraničí. Příkladem je třeba náš představitel u Evropské unie, který je v hodnosti generála, zatímco většina ostatních zemí toto místo obsazuje plukovníkem.

Náčelník Generálního štábu představil hlavní personální změny k 1. březnu a 1. dubnu. Upozornil přitom na to, že tento krok nijak nesouvisí se současnými problémy sekce rozvoje druhů sil. „Řada věcí byla již předem naplánována. Je to kariérmí obměna po splnění určitých let v dané funkci,“ vyvracel možné spekulace generál Pícek. V minulém roce se obměnili velitelé na obou operačních velitelstvích a na leteckých základnách. Tentokrát se změny týkají především mechanizovaných brigád, jejichž představitelé obohatí řady Generálního štábu. „K dalším personálním krokům dojde ještě v průběhu tohoto roku, a to nejen na postech mých zástupců, ale také na operačních velitelstvích, v jejichž strukturách nastanou výrazné změny,“ doplnil.

Generál Vlastimil Pícek se zmínil také o přípravách oslav 90. výročí vzniku Československa, kdy armáda navrhuje provedení vojenskohistorické přehlídky v Praze: „Do této přehlídky by měly být zakomponovány nejenom jednotky Armády České republiky, ale také prvky podílející se na integrovaném záchranném systému, tedy hasičský záchranný sbor nebo zdravotníci.“

MODERNIZAČNÍ PROJEKTY

V minulém roce se podařilo dokončit celou řadu modernizačních projektů. Náčelník Generálního štábu například ocenil, že vojenské letectvo získalo dva dopravní letouny Airbus A-319CJ. „Od prvního dne jejich dodání je úspěšně využíváme, jsme s nimi velice spokojeni a vzhledem ke spotřebě letounu TU-154 značně šetří naše provozní náklady.“

V uplynulém období byl završen projekt dozbrojení systémem velení a řízení Arthur, když byl Armádě České republiky dodán třetí a poslední kus. V současnosti jsou tři soupravy intenzivně využívány na cvičeníh a dělostřelci by se s nimi měli účastnit také mezinárodních misí.

Vojáci rovněž bedlivě sledovali informace týkající se pořízení středních terénních nákladních automobilů Tatra, které by měly nahradit především vozidla Praga V3S. „Chci vás v této souvislosti informovat o tom, že se v současné době dokončuje závěrečná zpráva z vojskových zkoušek, která mi bude předložena 29. února k podpisu. Až proběhnou další kroky, jako je například kontrola ověřovací série, mohli bychom začít přejímat první vozidla do Armády České republiky,“ uvedl generálporučík Vlastimil Pícek. Také projekt kolového obrněného transportéru je podle náčelníka Generálního štábu aktuální téma. V současnosti je připravován dokument pro jednání vlády, jehož výsledek určí další kroky.

Za velmi významnou událost považuje generál Pícek certifikaci Centra ochrany proti zbraním hromadného ničení. Pracuje v něm několik důstojníků

Personální změny

K 1. březnu byli ustanoveni do funkcí:

Brigádní generál **RADOSLAV ROTREKL** – zástupce velitele sil podpory a výcviku
Plukovník gšt. **PŘEMYSL ŠKÁCHA** – náčelníka štábu Velitelství sil podpory a výcviku

Plukovník gšt. **LADISLAV JUNG** – velitele 4. brigády rychlého nasazení

Plukovník gšt. **ALEŠ OPATA** – zástupce ředitele sekce-ředitele operačního odboru sekce rozvoje druhů sil-operační sekce MO

Podplukovník **PETR PROCHÁZKA** – zástupce velitele 4. brigády rychlého nasazení

Podplukovník **MILAN SCHULC** – náčelníka štábu 4. brigády rychlého nasazení

Plukovník gšt. **ŠTEFAN KALETA** – ředitele odboru pozemních sil sekce rozvoje druhů sil-operační sekce MO

Plukovník gšt. **IVO STŘECHA** – velitele 7. mechanizované brigády

Plukovník gšt. **JOZEF ŠEMELÁK** – náčelníka sekce operační

a bojové přípravy-zástupce náčelníka štábu společných sil

Plukovník gšt. **JOSEF BURKOŇ** – velitele 14. brigády logistické podpory

Plukovník gšt. **ZDENĚK ČIŽEK** – ředitele Centra ochrany proti zbraním hromadného ničení

K 1. dubnu byli ustanoveni do funkcí:

Plukovník **ZDENĚK POSTULKA** – velitele 26. brigády velení, řízení a průzkumu

Plukovník gšt. **BEDŘICH VACULIK** – náčelníka štábu Velitelství společných sil

z aliančních armád a další státy již byly požádány o příspěvní, které by přineslo další obohacení činnosti tohoto významného zařízení.

ANI NEGATIVŮM SE ARMÁDA NEVYHNULA

„V uplynulém období jsme řešili také řadu negativních věcí,“ pokračoval v bilancování generál Pícek. „Týkaly se především problémů na sekci rozvoje druhů sil a služeb, kde došlo k manipulaci s finančními prostředky. V současné době je tato záležitost v intenzivním vyšetřování Policie České republiky.“ Hlavní

podezřelý již neslouží v armádě. Byla mu odebrána hodnost plukovníka a odešel do civilního sektoru. Druhý vyšetřovaný plukovník je nadále personálně k dispozici. Pracuje v armádě, ale nepodílí se na činnosti této sekce.

Další negativní věcí, která náčelníka Generálního štábu velmi trápí, jsou projevy sympatizující s extremistickými skupinami a hnutími. „V podstatě okamžitě jsme udělali opatření. Tito lidé jsou většinou postaveni mimo službu, souvisí s tím různé personální procesy a zároveň běží vyšetřování nejen Vojenskou policií, ale také Policií České republiky,“ dodal generálporučík Vlastimil Pícek.

Hledali cesty další spolupráce

Text: Miroslav ŠINDELÁŘ

Foto: Marie KŘÍŽOVÁ

V sobotu 1. března se v Praze konalo zasedání náčelníků generálních štábů zemí Vísegrádské čtyřky a Ukrajiny. Nejvyšší armádní představitelé zúčastněných zemí mimo jiné jednali o nasazení sil a prostředků jednotlivých zemí v zahraničních operacích a o spolupráci při přípravě a vzdělávání vojáků.

„Informovali jsme se o stavu plnění úkolů, které byly vytyčeny na posledním jednání náčelníků generálních štábů Vísegrádské čtyřky v loňském roce na Slovensku. Vyslechli jsme závěry z konference k problematice nasazení sil v zahraničních operacích od náčelníka maďarského Generálního štábu. Slyšeli jsme také zprávu o chystaném katalogu požadavků na přípravu specialistů a katalogu výcvikových a vzdělávacích kapacit, kterou přednesl slovenský náčelník Generálního štábu. Vyměnili jsme si aktuální zkušenosti z nasazení v zahraničních operacích a hovořili jsme o spolupráci ve vzdělávání a o zkušenostech spojených s přípravou profesionálů,“ shrnul program jednání náčelník Generálního štábu AČR generálporučík Vlastimil Pícek.

Zároveň uvedl, že účastníci pracovního jednání definovali tři závěry. Tím prvním je, že budou i nadále pokračovat

ve zpracování obou výše uvedených katalogů a realizace se uskuteční pod patronací náčelníka Generálního štábu Ozbrojených sil Slovenské republiky generála Lubomíra Bulíka. Druhý se týká organizace pravidelných pracovních setkání specialistů různých oblastí. Tuto práci má v gesci náčelník Generálního štábu AČR, který k této problematice zpracuje plán po jednotlivých oblastech. Třetím závěrem byla dohoda o pokračování pomoci integračním snahám Ukrajiny ke vstupu do Aliance. V této souvislosti má být důraz položen na výměnu informací v oblasti vzdělávání, výcviku profesionálů a z oblasti reformy ozbrojených sil jednotlivých zemí.

Štafetu dalšího vedení jednání náčelníků generálních štábů zemí V4 převzal od generála Pícka polský generál Franciszek Gągor. Ten zdůraznil, že pomyslné kladívko, které symbolizuje předsednictví mezi náčelníky,

zavazuje polskou stranu k tomu, aby i příští setkání, podobně jako ta předchozí, přispělo k optimalizaci směru vývoje ozbrojených sil a udrželo si minimálně stávající úroveň.

Maďarský představitel generál András Havril uvedl, že to byl on, kdo v Budapešti před třemi lety zahájil setkávání náčelníků generálních štábů zemí V4. Těší ho, že toto jednání bylo povýšeno na současnou úroveň a přináší své výsledky v řešení společných otázek ozbrojených sil ve střední Evropě.

Náčelník Generálního štábu Ozbrojených sil Ukrajiny generál Sergiy Kirichenko poděkoval hostitelům a připomněl, že se stalo tradicí, že zasedání ministrů zemí V4 se účastní také Ukrajina. Jeho země má velký zájem jak na rozvoji ozbrojených sil, tak také celé další sféry spolupráce se zeměmi V4.

Třetího května minulého roku se na základnu v afghánském Fajzabádu vracela patrola českých vojáků. Jedno z vozidel náhle zasáhlo sesuv půdy. Lavina bahna a kamení jej následně strhla do koryta řeky. Při této události zahynul jeden český voják, druhý byl těžce zraněn a čtyři utrpěli lehká zranění. Vážně zraněnému šrtm. Miloši Prášilovi se podařilo z terénního automobilu dostat, doplavat ke břehu a vyškrábat se na kámen, na kterém až do rozednění čekal na pomoc.

Text: Jan ZEMAN
Foto: Jiří HOKŮV

Nejdelší noc v životě

Celá událost se seběhla velmi rychle. Pršelo, ale nikdo netušil, že v horách řádila mnohem silnější bouře. Přivaly vody uvolnily svah, který strhl poslední vozidlo konvoje. Vojáci se hned vrátili na místo události a pomáhali vyprostit automobil a přeložit vybavení. Zasáhl je ale další sesuv, který s sebou sebral vozidlo, dva vojáky a jednotku rozdělil na dvě části, mezi nimiž vznikla hluboká průrva.

Počasí bylo špatné a navíc se začalo stmívat. Záchranou akci museli nechat na ráno. Nikdo z vojáků tu noc nespál, mysleli na osud svých dvou kamarádů. Lavina obrovských kamenů jednoho příslušníka patroly zabila okamžitě. Štábního rotmistra Miloše Prášila zasáhla ještě druhá, prudší lavina, ze které se mu podařilo uniknout, přestože jej strhla do 80 metrů vzdáleného koryta řeky. Měl mnoho zlomenin, velmi vážně zraněnou hlavu, vymknuté oba kotníky, vykloubené koleno a po celém těle pohmožděniny. V pořádku měl jen levou ruku. „Zůstal jsem při vědomí, což mi asi zachránilo život, protože jinak bych se utopil. Dostal jsem se z řeky a na velkém kameni přečkal celou noc,“

vzpomíná na nejhorší okamžiky ve svém životě šrtm. Miloš Prášil.

Zůstal při vědomí. Stále totiž hrozilo nebezpečí, že ho prudký ledový tok z kamene smete. Při delším pobytu ve studené vodě by asi zkolaboval. „Celou tu dobu jsem myslel na svou rodinu a na kamarády z jednotky, jestli také přežili. Z toho jsem čerpal naději, že to vydržím,“ říkal novinářům. Brzo ráno jej kolegové z jednotky objevili asi 400 metrů od místa nehody a za pomoci lana jej dostali na břeh. Následovala první pomoc, přesun do místní vojenské nemocnice, převoz do České republiky a velmi dlouhé léčení. „Na vlastní kůži jsem zjistil, jak je těžké bojovat o svůj život a dneska vím, že je ještě těžší bojovat o život někoho druhého,“ svěřil se šrtm. Prášil.

Velitel ISAF v Afghánistánu generál Dan McNeill navrhl šrtm. Miloše Prášila za hrdinství a prokázanou odvahu při plnění úkolů v misi ISAF v Afghánistánu na vyznamenání. Generální tajemník NATO Jaap de Hoop Scheffer mu udělil medaili NATO za zásluhy (the NATO Meritorious Service Medal).

Sedmadvacátého února mu vyznamenání slavnostně předal náčelník Generálního štábu genpor. Vlastimil Pícek, který nám potvrdil, že Miloš Prášil je prvním držitelem této medaile v naší armádě. „Generální tajemník ji uděluje jen za velmi významné činy,“ dodal. Miloš Prášil uvedl, že mu medaile bude vždy připomínat jeho zesnulého kolegu.

Afakta

- Štábní rotmistr Miloš Prášil slouží v Armádě České republiky od roku 1996 u 43. výsadkového mechanizovaného praporu v Chrudimi.
- Začínal ve funkci kulometníka a později byl velitelem mechanizovaného družstva, odstřelovačem, velitelem skupiny a prvku odstřelovačů.
- Účastnil se celkem pěti zahraničních misí na území Bosny a Hercegoviny, Makedonie, Kosova a Afghánistánu.

Každý devátý případ je akutní

Text: Miroslav ŠINDELÁŘ
Foto: archiv polní nemocnice

Od konce loňského roku pracuje v české polní nemocnici v afghánském Kábulu ve funkci hlavního lékaře chirurg Ústřední vojenské nemocnice podplukovník prof. MUDr. Miroslav Ryska, CSc. A právě jemu jsme položili několik následujících otázek.

■ V čem jsou hlavní rozdíly mezi prací vykonávanou doma a v polní nemocnici?

Zcela zásadní. Na chirurgické klinice Ústřední vojenské nemocnice, podobně jako na každém velkém chirurgickém pracovišti, se pracuje od rána do večera (a pokud je třeba i od večera do rána). Běží denně plánovaný program, do kterého zasahuje urgentní práce v poměru jedna ku devíti. Každý přibližně devátý pacient je akutní. V naší polní nemocnici v KAIA Kábul se staráme téměř výhradně o akutní případy, tedy zraněné vojáky ISAF, ANA (Afghánská národní armáda),

civilní zaměstnance ISAF a na požádání i o zaměstnance současné afghánské vlády. Plánovaných operací je málo. Náročnost práce spočívá i v poměrně složitém dojednávání přesunů námi primárně ošetřených pacientů a zabezpečení co nejlepší péče po opuštění polní nemocnice. Jinými slovy, aby nebyla dobrá šance na přežití po našem ošetření snížena po jejich propuštění. V Praze mám na starost kromě vedení kliniky ještě výzkum, ať již jde o klinické studie nebo o experimentální práci na zvířatech v rámci grantů a výzkumného záměru 2. lékařské fakulty. Musím touto cestou poděkovat doma

těm, kteří po dobu mé nepřítomnosti dělají všechnu práci za mě.

■ Jak vypadá váš pracovní den? Jak jste spokojen s týmem spolupracovníků?

Především bych chtěl zdůraznit, že česká polní nemocnice v KAIA Kábul je nejen dobře postavena, ale i velmi dobře vybavena. A to jak z hlediska provozu, tak i z hlediska možného komfortu pro pacienty a personál. Na dvou operačních sálech je možné provádět i velmi složité chirurgické a ortopedické operační výkony. Pacient je následně převezen na dobře přístrojově vybavenou intenzivní péči. Polní nemocnice disponuje slušným laboratorním, mikroskopickým zázemím, kvalitně zásobenou lékárnou a rentgenem včetně CT a ultrasonografie. O zabezpečení provozu se podle mého názoru výtečně stará logistický tým. V nemocnici je teplo, a to i při dlouhodobě se držící teplotě nízko pod nulou. Tedy až na situaci, kdy nás krátkodobě zaskočil mráz minus 25 stupňů. Zdravotníci, sestry a lékaři zvládají svoji práci profesionálně na dobré úrovni. Ve srovnání s ostatními polními nemocnicemi v Afghánistánu jsme zatím za všech okolností obstáli.

■ Zlepšil byste něco?

V zájmu dalšího zkvalitnění lékařské péče bych považoval za nutné, aby lékaři, především anesteziologové a chirurgové, před odjezdem na misi strávili co nejvíce času na velkých pracovištích s možností získat dostatek praktických zkušeností ve svém oboru. V průběhu mise jsou tyto zkušenosti nezbytné. Nelze předpokládat, až na výjimky, že se v polní nemocnici v místě působení budou školit. Vedoucí chirurg a vedoucí anesteziolog musejí být na úrovni zkušených primářů.

BVP-2

pro Lógar

Text: Michal ZDOBINSKÝ
Foto: Jan KOUBA a autor

V areálu VOP-026 Šternberk, s. p., se ve středu 27. února uskutečnilo předání čtyřech bojových vozidel pěchoty BVP-2 upravených pro nasazení v Afghánistánu. Vozidla jsou určena pro ochranu základny českého provinčního rekonstrukčního týmu v provincii Lógar.

V nové moderní, více než 90m dlouhé výrobní hale vozidla vojákům předal ředitel podniku Rostislav Levíček. Následující den byla BVP-2 převezena na letiště Brno-Tuřany, kde byla naložena do dvou velkokapacitních transportních strojů An-124, které je spolu s dalším materiálem dopravily na letiště v hlavním městě Kábulu. Náklady

na přepravu hradili naši spojenci v rámci mise ISAF.

Všechna čtyři vozidla absolvovala ve VOP 026 tzv. nálezovou opravu, což v praxi znamená, že všechny jejich části jsou kompletně demontovány, zkontrolovány, opraveny, přezkoušeny a následně opět sestaveny. Po zmíněné operaci, která si u každého BVP-2

vyžádá asi 3000 normohodin, splňují vozidla všechny parametry, jako kdyby byla z nové výroby. Renovace a úpravy všech čtyř kusů trvaly přibližně tři měsíce a podle vedoucího obchodního odboru divize Vojenská výroba VOP-026 Daniela Káni k velmi rychlému a hladkému průběhu programu přispěl operativní přístup pracovníků logistiky

a akvizičního pracoviště z Velitelství společných sil.

Pro plnění úkolů na vzdáleném teritoriu se kromě oprav uskutečnily i specifické úpravy. Vnitřní části korby i věžových kompletů jsou obloženy speciální tepelnou izolační hmotou. Ta částečně snižuje vnitřní teplotu, ale především redukuje kondenzaci vody uvnitř věže a korby, čímž se zvyšuje komfort osádky a naopak se snižuje možnost poškození přístrojového vybavení. Povrch vozidel rovněž dostal pro naše BVP-2 netradiční pískovou kamufláž. Protože se nepočítá s tím, že by vozidla musela v Afghánistánu plavat, jsou vybavena novými pryžovými blatníky. Ty vzhledem k jednoduchosti případných oprav nahradily relativně drahé, dnes již nevyráběné

od hvězd, měsíce i umělých zdrojů. Při extrémně nízké intenzitě osvětlení nebo v nepříznivých podmínkách (nízká průhlednost atmosféry či málo kontrastní reliéf terénu) a v situaci, kdy nehrozí zjištění protivníkem, lze pozorovaný terén přisvětlovat reflektorem s vhodným infračerveným filtrem. Denní větev přístroje DND-5 má zvětšení 1x a zorné pole 80° x 27°, u noční větve je zvětšení stejné, zorné pole je 40° x 25° a dosah pozorování v noci se pohybuje okolo 150m.

Jak bylo zmíněno v úvodu, mají BVP-2 s pískovým nátěrem sloužit při ochraně naší základny v afghánské provincii Lógar. Podle rotmistra Romana Polívky z 1. mechanizované roty 71. mechanizovaného praporu v Hranicích, který se na přebírání vozidel ve VOP-026 podílel, budou příslušníci jeho útvaru na základně držet hotovostní služby. V případě ohrožení nebo při avizovaném nebezpečí budou vozidla okamžitě osazena standardní osádkou – tedy velitelem, střelcem a řidičem. Obsluhy afghánských BVP-2 absolvovaly ve vyškovském výcvikovém zařízení tříměsíční kurz zaměřený i na výkon strážní služby ve specifických afghánských podmínkách. Za svými BVP-2 odletí v polovině března a než budou vystřídány, stráví tam šest měsíců.

a hlavně velmi obtížně opravitelné původní široké blatníky obsahující speciální hmotu.

Všechna vozidla také mají modernizovaný pozorovací přístroj velitele, modernizovaný zaměřovač střelce a nový přístroj nočního vidění pro řidiče. Tuto úpravu provedla společnost Meopta před několika lety na většině BVP-2 české armády. Velitel disponuje binokulárním periskopickým kombinovaným pozorovacím přístrojem TKN-3BP pro denní/noční světelné podmínky, vycházejícím z původního typu TKN-3B. Má však zcela rekonstruovanou noční větev využívající zesilovač zbytkového osvětlení.

Přístroj TKN-3BP má 3,75násobné zvětšení, zorné pole 10,5° a efektivní dosah pozorování v noci minimálně 600m. Prakticky identickým způsobem je rekonstruována i noční větev periskopického denního/nočního zaměřovače střelce BPK-3/3R. Má 5,5násobné zvětšení, zorné pole 6,5° a dosah pozorování v noci minimálně 1000m. Šestinásobné zvětšení a zorné pole 10° u denní větve zůstává beze změny.

Řidiči mají k dispozici nový kombinovaný pozorovací přístroj DND-5, který vyrábí přerovská Meopta. Používá se jako běžný noktovizor v podmínkách přirozeného zbytkového osvětlení

Irácká mise v Kuvajtu

O našich vojácích v zahraničních misích bylo už napsáno mnohé. Málokdy se ale mluví o jejich logistickém zabezpečení, které je považováno za naprostou samozřejmost. Český kontingent v Iráku zabezpečuje takzvaný národní podpůrný prvek. Pod tímto takřka honosným názvem se však skrývá práce pouhých dvou lidí.

Text: Tomáš SOUŠEK
Foto: archiv pprap. Lucie Holečkové

Příslušníci 3. kontingentu AČR v misi MNF-I v Iráku byla také podpraporčice Lucie Holečková. Normálně pracuje na štábu 14. brigády logistické podpory v Pardubicích, nyní však na ni čekal úkol zabezpečit stovku ostatních

kde Češi střeží spojeneckou základnu. Pprap. Holečková zde ale pobyla jen jednu noc. Již druhý den ji společně s jejím kolegou nadporučíkem Babákem přepravil britský vojenský letoun do hlavního kuvajtského města Kuwait City.

oprav vojenské techniky. „Ke spojení s kontingentem v Basře jsme používali zejména internetu. K dispozici byl sice i telefon, ale jeho použití se z bezpečnostních důvodů příliš nedoporučovalo,“ říká pprap. Lucie Holečková. Její práce tak začínala pokaždé, když došel e-mail se schválenými požadavky na nákup, a končila až v okamžiku, kdy kamiony objednané zboží odvezly do Iráku.

Pokud jde o nákupy spotřebního materiálu, i v zahraničních misích musejí vojáci postupovat podle národních předpisů. Oproti domácím podmínkám je to ale v zahraničí mnohem náročnější. „U nás už jsme si zvykli spoustu věcí řešit pomocí systému SEPO a s využitím moderních komunikačních prostředků. V Kuvajtu práce spočívala především v obíhání jednotlivých obchodů a firem a v osobním jednání s místními obchodníky. Těm zpravidla nestačilo jen sepsat objednávku, ale bylo nutné jít a na vybrané zboží přímo ukázat a domluvit požadovaný počet i cenu,“ vysvětluje příslušnice pardubické logistické brigády. Určitou pomocí byly zkušenosti jejích kolegů z předchozího kontingentu, díky nimž dostala hned v úvodu alespoň základní přehled o místních

Od té chvíle se museli spolehnout sami na sebe. Ubytovali se na americké základně Camp Virginia, vzdálené zhruba pětáctičet minut jízdy jak od mezinárodního letiště, tak od hlavního města. K dispozici měli dva obytné kontejnery, které sloužily zároveň jako kanceláře, a k tomu několik stanů, v nichž vybudovali malý sklad.

Spektrum úkolů, které čeští logistické v Kuvajtu plnili, bylo opravdu široké – od obstarávání běžných hygienických potřeb po vojáky až po zajišťování

firmách a o tom, s jakou kvalitou služeb lze u nich počítat. Někteří obchodníci totiž občas měli snahu dodávat zcela jiné zboží, než které bylo objednáno.

Samostatnou kapitolou jsou v Kuvajtu ceny zboží a služeb. Oproti Evropě jsou na výrazně vyšší úrovni vzhledem k tomu, že země bohatne z těžby ropy. Navíc zde neexistuje téměř žádný průmysl a veškeré zboží se musí dovážet ze zahraničí. Z toho plynou i pro nás nepředstavitelné poměry cen. Zatímco malá plechovka Coca-Coly vyjde v přepočtu zhruba na padesátikorunu, litr benzínu stojí jen něco málo přes čtyři koruny. Pro náš národní podpůrný prvek to tak znamenalo pečlivě zvažovat každý výdaj, protože i rozpočet kontingentu byl limitovaný. A jak je to se smlouváním o cenách, které je tak typické pro arabské země? „Smlouvání je zde naprostou samozřejmostí a člověk se je musí naučit. Uplatnit se dá prakticky všude. Jednou jsem si dokonce nechala k pokladně v hypermarketu patřícímu zahraničnímu řetězci zavolat vedoucího a dohodla s ním lepší kurz pro výměnu amerických dolarů,“ vypráví s úsměvem podpraporčice Holečková.

Kompletní vyřízení požadavků z Basry zabralo logistikům zpravidla jeden týden. Výhodou bylo, že nemuseli nakoupený materiál a zboží nikde skladovat. Armáda totiž uzavřela kontrakt s jednou z místních přepravních firem,

kteřá se pak starala o transport do Iráku. Naši lidé tak jen dohlédli na správné naložení nákladu a poté již bylo na řidičích kamionů, aby vše v pořádku převezli. Ačkoliv kvůli tomu museli jezdit i přes nebezpečná území, nikdy se žádná zásilka neztratila.

Pobyt v kuvajtském hlavním městě se pochopitelně nedá srovnávat s iráckou Basrou, kde prakticky neustále hrozí nebezpečí nejrůznějších útoků

a atentátů. Nicméně ani zde to nebyla nějaká dovolená. Problém byl třeba i v obyčejných uniformách. Kuvajťané jsou sice po letech už víceméně zvyklí na přítomnost amerických vojáků, ale nikak v lásce je nemají. Ještě hůře se pak na příslušníky ozbrojených sil dívají nejrůznější přistěhovalci z okolních zemí, kterých je v Kuvajtu značné množství. Proto nějaké procházení se po městě v maskáčích prakticky nepřicházelo v úvahu. Češi tak i pro jednání s místními obchodníky volili často raději civilní oděv, protože se pak neslo v přátelštějším duchu.

Místní podnikatelé jsou sice vesměs velmi ochotní, ale jsou mezi nimi i ortodoxní muslimové, kteří se na ženy dívají s despektem. Podpraporčice Holečková si tak musela zvyknout i na to, že jí občas někde nepodali ani ruku. Nikdy se ale nestalo, že by ji někam vyložené odmítali vpustit.

Příslušnice pardubické brigády v tom však velký problém nevidí. Naopak je ráda, že se této mise mohla zúčastnit. Získala prý obrovské zkušenosti, zejména pokud jde o jednání s lidmi v odlišném jazykovém a kulturním prostředí. A co je ještě důležitější, spolu se svým kolegou dokázali, že dobré logistické zabezpečení lze našim vojákům zajistit kdekoli v zahraničí.

Nakupovat zboží a služby přímo v Iráku je zatím prakticky nemožné, proto se logistika českého kontingentu přesunula do sousedního Kuvajtu

příslušníků jednotky. „Absolvovala jsem stejný výcvik a přípravu jako všichni vojáci našeho kontingentu. Základem bylo seznámení se specifiky místního prostředí v Iráku a se všemi hrozcími nebezpečími. Vzhledem k mé profesi jsem důkladně studovala také veškeré vojenské předpisy a postupy týkající se například výběrových řízení, nicméně realita byla nakonec poněkud jiná,“ vzpomíná na léto roku 2007 pprap. Holečková.

Po skončení přípravy odlétla s celým kontingentem do jihoirácké Basry,

Ve vyzbrojování nově

Text: Michal ZDOBINSKÝ
Foto: Jiří HOKŮV a archiv

Afakta

- Jiří Staňka začal v roce 1990 studovat Vojenské gymnázium Jana Žižky z Trocnova v Moravské Třebové.
- V průběhu roku 2000 působil jako právník u 76. dělostřeleckého oddílu 7. mechanizované brigády v Hranicích.
- V roce 2001 nastoupil na tehdeším Národním úřadu pro vyzbrojování MO rovněž na funkci právníka.
- V roce 2004 byl ministrem obrany jmenován do funkce ředitele odboru pořizování strategických zakázek nově vzniklé sekce vyzbrojování MO. Od roku 2005 zastával navíc také funkci zástupce ředitele sekce vyzbrojování.
- V listopadu loňského roku jej ministryně obrany pověřila řízením celé sekce vyzbrojování MO.

Prioritou by měla být zejména interoperabilita, ochrana vojsk, nasaditelnost a rozvoj dalších schopností potřebných k vedení nejpravděpodobnějších operací. Těmto prioritám a cílům by měl být podřízen proces vyzbrojování a také skladby a obsah jednotlivých modernizačních programů. Sekce vyzbrojování je vzhledem ke své působnosti složkou, která realizuje požadavky uživatele k dosažení uvedených priorit a cílů. Rozhodnutí, které oblasti či druhy vojsk dostanou v budoucnu prioritu, je pak plně v gesci koncepčních složek ministerstva obrany a AČR.

Transformace resortu Ministerstva obrany ČR počítá se zásadním přehodnocením současného akvizičního modelu i s přeměnou sekce vyzbrojování MO na Národní úřad pro vyzbrojování. O některých aspektech zmíněných procesů jsme hovořili s ředitelem sekce vyzbrojování MO Mgr. Jiřím Staňkem.

■ **V materiálu o transformaci resortu MO ČR je v příslušné kapitole „Vyzbrojování“ zmíněno, že resort MO zásadně přehodnotí a systémově upraví stávající akviziční model. Co to bude pro fungování SV MO znamenat v praxi?**

V obecné rovině materiál Transformace resortu Ministerstva obrany ČR v této souvislosti uvádí, že dojde k centralizaci při realizaci veřejných zakázek v oblasti nákupu nemovitého majetku a služeb. V praxi to znamená, že bude v průběhu roku 2008 v podřízenosti NGŠ AČR nově zřízeno centrální akviziční pracoviště pro pořizování majetku v systému prosté reprodukce a do konce roku 2008 bude transformována sekce vyzbrojování na Národní úřad pro vyzbrojování. Jeho akviziční pracoviště bude určeno zejména k realizaci rozvojových projektů, tj. pořizování majetku vyžadující

projektové řízení a pořizování majetku, který není zaveden do užívání v rámci AČR, a k realizaci dalších stanovených veřejných zakázek. Pro sekci vyzbrojování to znamená připravit v průběhu letošního roku všechna nezbytná transformační opatření tak, aby nebyl v žádném případě ohrožen běžící akviziční proces a aby zároveň došlo k hladkému zahájení činnosti zmiňovaného Národního úřadu pro vyzbrojování.

■ **Jaký bude dopad transformace na programy a proces vyzbrojování AČR? Které oblasti nebo druhy vojsk dostanou prioritu a které nikoli?**

Cílem resortu MO by mělo být investovat finanční prostředky do promyšleného dlouhodobého rozvoje operačních schopností ozbrojených sil ČR tak, aby byly splněny veškeré standardizované požadavky pro jednotlivé druhy vojsk.

■ **Počítá se se zrušením nebo utlumením některých programů a kdy by měla být známa podoba schváleného střednědobého plánu?**

V současné době probíhá intenzivní vyjednávání zainteresovaných složek nad obsahem Střednědobého plánu na roky 2009 – 2014. Právě obsah tohoto plánu stejně tak jako množství finančních prostředků ze státního rozpočtu určených na obranu budou mít bezprostřední vliv na průběh a samotnou realizaci všech programů. Tento plán má být dokončen, projednán a následně schválen v první polovině letošního roku. Obecně lze již v tuto chvíli konstatovat, že množství akcí a s tím související objem finančních prostředků určených pro pořizování majetku bude v následujících letech spíše nižší.

■ **Které modernizační programy nebo strategické zakázky jsou prioritní a nebudou se měnit?**

Z pohledu sekce vyzbrojování považují za prioritní úspěšně dokončit všechny zakázky, na jejichž realizaci je v současné době uzavřen smluvní vztah. Vzhledem k právní závaznosti těchto smluvních vztahů by nebylo pro resort MO výhodné tyto závazky modifikovat. Pokud jde o modernizační programy, na jejichž realizaci ještě není smluvní vztah uzavřen, je na rozhodnutí plánovacích a koncepčních orgánů MO, zda a také kdy bude v jejich realizaci pokračováno.

■ **Hodlá se ČR účastnit projektů vyzbrojování nebo modernizace ve spolupráci s dalšími zeměmi v rámci NATO?**

Mezinárodní spolupráci v rámci NATO, ale i v rámci EU je možné považovat za jednu z cest, která umožňuje ČR z technického a také z finančního hlediska dosahovat požadovaných operačních schopností. Touto spoluprací je také možné zapojit český obranný průmysl do mezinárodních projektů. Budoucí spolupráce na konkrétních projektech je opět plně závislá na množství vyčleněných finančních prostředků a také na uplatněných požadavcích uživatele. Vzhledem k výše uvedenému však předpokládám do budoucna zvyšující se účast ČR na této spolupráci.

Generál duchovní služby Msgr. Methoděj Kubáň (18. 9. 1885 Horní Bečva – 5. 3. 1942 Dachau), papežský prelát a poslední generální vikář čs. branné moci, vystudoval (1904 – 1908) bohosloveckou Theologickou fakultu v Olomouci a byl vysvěcen na kněze. Po vypuknutí 1. světové války byl v rámci mobilizace povolán do rakousko-uherské armády a nastoupil službu jako polní kurát v záložní nemocnici v Olomouci. Později byl nasazen na ruském, srbsko-černo-horském a albánském bojišti. Do ukončení války působil ještě v Krakově a v Těšíně.

Na konci roku 1918 byl demobilizován a stal se kaplanem v Hranicích. Po necelém půlroce se však vrátil zpět do armády a od 1. 6. 1919 působil jako vojenský duchovní v posádkové nemocnici v Brně. Dalších takřka deset let strávil na Slovensku, aby se následně vrátil do Čech do Hradce Králové a Josefova. Dnem 1. 2. 1935 byl jmenován generálním vikářem katolíků čs. branné moci a působil v Praze jako přednosta katolické skupiny oddělení ministerstva národní obrany.

Po okupaci Českých zemí se zapojil do protifašistického odboje v řadách Obrany národa, kde se podílel na organizaci pomoci rodinám zatčených a perzekuovaných. Zatčen byl 29. 8. 1940 na základě udání a pro údajnou urážku německé branné moci odsouzen do vězení. Po vypršení trestu však nebyl propuštěn, ale odvezli jej do pražské pankrácké věznice, poté do terezínské Malé pevnosti a nakonec do koncentračního tábora Dachau, kam dorazil 13. 2. 1942 jako politický vězeň číslo 29214. Po necelém měsíci zde podlehl brutálnímu týrání.

Životní příběh pátera Methoda

Text a foto: kpt. Bc. Jiří KLEMENT

V kasárnách divizního generála Otakara Zahálky v Hranicích se 4. března uskutečnila vernisáž putovní výstavy věnované generálu duchovní služby Msgr. Methoději Kubáňovi. Tato expozice vznikla v roce 2005 u příležitosti 120. výročí jeho narození a postupně již byla zpřístupněna v pěti posádkách naší armády. Osobnost generála Kubáňe je jednou z nejvýraznějších postav meziválečného vojenství. Společně s dalšími zakladateli moderní československé armády se spolupodílel na utváření vojenských tradic a budování duchovní služby.

Výstavu společně zahájili zástupce velitele 7. mechanizované brigády plukovník gšt. Zbyněk Janečka s hlavním kaplanem AČR podplukovníkem Janem Kozlerem. Po úvodním krátkém kulturním programu se ujal slova podplukovník Kozler, který mimo jiné řekl: „Polovina fotografií, které zde vidíte, jsou civilní fotografie pátera Methoda, tedy kněze, oblečeného do kleriky nebo alespoň do kolárku. Druhá polovina fotografií ho představuje jako důstojníka čs. armády

v uniformě. Právě to je ono napětí, které my, vojenští kaplani, dobře známe. Znamená službu kněžskou na straně jedné a uniformu na straně druhé, která v sobě nese důstojnickou hodnost. Postavu generála Kubáňe, potažmo pátera Methoda, jsme si oblíbili právě proto, že v jeho životě nacházíme docela sympatické zvládnutí tohoto napětí, které bylo v něm a pokračuje také v nás, vojenských kaplanech. Měl vždy na paměti, že je zde právě proto, aby sloužil lidem. A to je přesně ta úzká cesta, která je pro nás, vojenské kaplany, velkou výzvou a důkazem, že se dá zvládnout. Ale je to i výzva pro důstojníky jako takové. Páter Method, později generál Kubáň, vždycky upozorňoval na to, že být důstojníkem v sobě zahrnuje také morální status a vztah být lidský k vojákům.“

Výstava je přístupná do konce května. Srdečně je na ni vítána široká veřejnost s jedním drobným omezením, kterým je předchozí telefonický dohovor s kaplanem 7. mb nadporučíkem Romanem Lukášem (mobil 606 615 988). <<<

Událo se...

Text: Ladislav LENK, por. Šárka BRÁZDILÍKOVÁ, TSMO
a www.army.cz

Foto: archiv VP

■ Koncem března se uskuteční cvičení 231. pěší roty aktivních záloh KVV Zlín pod názvem „Beskydy 2008“. Záložníci čeká čtyřicetkilometrový pochod náročným horským terénem se zbraněmi a dvacetikilogramovou zátěží. Kromě přesunu v terénu podle map absolvují také taktickou část střelecké přípravy a osvojí si základy slaňování, uzlové techniky a zdravotvědy. Navíc budou po celou dobu přespávat ve volném terénu, okolo svých základů vybudují kruhovou obranu a budou držet strážní službu.

■ V sobotu 9. února byl v Bagdádu na velitelství výcvikové mise NATO v Iráku (NATO Training Mission – Iraq) z několika nominovaných kandidátů zvolen vrchním praporčíkem tohoto velitelství český voják. Stal se jím praporčík Tomáš Suja. V historii AČR je to již druhý praporčík, který zastává tak významnou pozici. Prvním je štábní praporčík Luděk Kolesa, dřívější hlavní praporčík AČR, který nyní působí jako hlavní praporčík na Vrchním velitelství pro transformaci NATO v americkém Norfolku.

■ Česká republika se bude na chystané výstavbě nového sídla Severoatlantické aliance v Bruselu podílet částkou 21 milionů eur, tedy kolem půl miliardy korun. Společná část stavebního projektu bude financována z rozpočtu NATO, náklady na prostory pro národní delegace budou hradit jednotlivé členské země samy. Nová budova ústředí by měla vyrůst na pozemku bývalého vojenského letiště nacházejícího se poblíž současného sídla NATO, které funguje čtyři desítky let a nevyhovuje dnešním nárokům členských států.

■ Rekonstrukce budovy Generálního štábu v Praze-Dejvicích, která měla být hotova letos v červenci, skončí zřejmě až příští rok. Štáb přitom bude proti původním plánům kvůli nedostatku peněz opraven asi jen z poloviny. Již letos by ale měl začít sloužit přilehlý renovovaný Dům armády, ve kterém se budou nacházet například restaurace nebo hotel pro potřeby resortu. Oba objekty již propojila 31 metr dlouhá podzemní chodba. Byla rovněž opuštěna myšlenka výstavby moderního komunikačního centra uvnitř komplexu štábu, takzvaného atria, ve tvaru pětipodlažní pyramidy a opravovat se nebudou také některé budovy v komplexu.

■ Dne 25. února předal velitel 21. základny taktického letectva plukovník Petr Mikulenka ocenění příslušníkům základny, kteří v minulém roce mimořádně úspěšně plnili své služební povinnosti. Šlo o výroční cenu velitele 21. základny

taktického letectva Čáslav za rok 2007 a pamětní odznak základny. Výroční cenu udělil bývalému veliteli základny plukovníkovi Jiřímu Vernerovi za jeho přínos při její výstavbě v letech 2001 až 2007 a kapitánovi Jiřímu Řezáčovi u příležitosti jeho ukončení činnosti v display teamu. Dále velitel ocenil šestnáct vojáků a civilních zaměstnanců základny.

■ Na základě doporučení komise vojenských zkoušek podepsal 3. března náčelník GŠ AČR generálporučík Vlastimil Pícek výsledky vojenských zkoušek u středních terénních nákladních automobilů. Komise doporučila zavedení zkoušených modifikací vozidel řady T-810 a prostředků logistické podpory do užívání AČR. Po podepsání závěrečné zprávy o provedení vojenských zkoušek budou nyní zahájeny zkoušky ověřovací série. Budou-li výsledky těchto zkoušek v pořádku, umožní to Tatře Kopřivnice zahájit dodávky Armádě České republiky. V letech 2008 až 2009 má být zařazeno do výzbroje AČR celkem 556 kusů těchto vozidel.

Na přelomu ledna a února se praporčíci Michal Žehra a František Marounek, příslušníci pohotovostního oddělení Velitelství VP Stará Boleslav, zúčastnili Master Breacher Course. Dvanáctidenní speciální kurz probíhal v mezinárodním přípravném centru JMRC v německém Hohenfelsu. Cílem bylo získat zkušenosti při taktických vstupech do zájmových objektů za využití výbušných a mechanických prostředků. Důraz byl kladen na sestavení a použití náloží, které podle typu a charakteru překážky (okna, dveře, zdi) měly zasahujícím týmu umožnit vstup a následný zásah proti nežádoucím osobám – pachatelům. Využití chvíle překvapení (vytvoření neočekávaného místa vniknutí, exploze, hluk, dým a tlaková vlna) působí ve prospěch zasahujících. V některých situacích byly sekundárně využity i mechanické prostředky (páčidla, beranidlo, nůžky, nože) či brokovnice. Lektori US Army v daném kurzu proškoli 25 vojáků (Lotyšé, Briti, Američany a dva Čechy). Úroveň získaných teoretických a praktických znalostí prověřil závěrečný test a nechybělo ani následné předání certifikátů účastníkům kurzu.

Vize, priority a styl práce

Text: Jan ZEMAN
Foto: Jiří HOKŮV

Velitelé rot jsou významným a nezastupitelným článkem v procesu řízení, velení a realizace úkolů u útvarů společných sil. Přímo na nich totiž závisí úspěšný průběh reformy české armády, která s sebou přináší celou řadu novinek. Právě to byl jeden z důvodů, proč velitel společných sil generálmajor Jiří Halaška poprvé svolal velitele rot ve své podřízenosti na společné shromáždění.

Ve Vyškově se 21. února letošního roku uskutečnilo shromáždění velitele společných sil s téměř dvěma sty veliteli rot

„Právě vy stojíte za úspěchem celé reformy a právě na vás závisí její výsledek. Reformu nerealizují v zásadě já nebo můj předchůdce, ale lidé, kteří stojí na nejnižším organizačním stupni,“ uvedl ve vyškovské aule. „Jsou za námi čtyři roky reformy. Chtěli jsme nyní zhodnotit, co všechno se udělalo, získat zpětnou vazbu a především poděkovat velitelům rot za jejich práci,“ vysvětlil velitel společných sil důvod svolání shromáždění.

Generálmajor Jiří Halaška pak v úvodním projevu zmínil své priority pro následující období. Patří k nim zejména realizace druhého kroku reformy s cílem navýšit operační a bojové potenciály vojsk a štábů, zabezpečení kvalitní

přípravy a podpory vojáků do zahraničních misí a také všestranná péče o personál společných sil.

Poté hovořil o různých stylech a metodách řídicí práce, jejich výhodách a nevýhodách a o atributech dobrého vedoucího. Ten by měl být mimo jiné také dobrým manažerem, protože jedním z jeho úkolů je udávat správný směr k cíli, k němuž své podřízené povede. „Jde o to mít vizi, o této vizi přesvědčit ostatní a pak ji spolu s nimi realizovat,“ citoval v této souvislosti krédo manažera Vratislava Kulhánka genmjr. Jiří Halaška.

Vzhledem ke změnám vývoje rozpočtu resortu obrany se velitel společných

sil zmínil o potřebě zvýšení ekonomičnosti výcviku a hledání dalších úspor. „Na tento trend jsme velmi rychle zareagovali a ve výcvikových prostorech již nepořádáme žádná velká cvičení. Příkladem ekonomického chování může být cvičení v říjnu minulého roku,“ potvrdil pokračování v tomto trendu generál Halaška. Letos by se výcvik s využitím simulátorů měl ještě více zintenzivnit. Navíc se v březnu uskuteční konference odborníků, kteří budou hledat další možnosti využití тренаžerové a simulační techniky ve výcviku vojáků.

V loňském roce bylo také poprvé využito tzv. vstřícné plánování, kdy si samotné jednotky a brigády určovaly, na co

se ve své přípravě zaměří a Velitelství společných sil pak jejich představy posoudilo. Nyní se prověřuje funkčnost tohoto modelu, protože profesionální armáda musí plnit celou řadu úkolů, kdy nejde jen o přípravu na mise, ale vojáci musejí mít mnoho návyků i v jiných oblastech. „Chceme vědět, jak se to promítlo do plánů rot, co všechno jejich příslušníci udělali a jaký výsledný byl finanční efekt, protože model letošního roku je výrazně skromnější, než byl ten minulý. Obsahuje podstatně méně tankových střeby a velkých cvičení. Třeba rotní cvičení s bojovou střelbou budeme poprvé dělat na simulátorech tady ve Vyškově,“ podotkl.

Po nástupu do funkce si generálmajor Jiří Halaška nechal zpracovat hned několik rozborů vnitřního stavu společných sil, které přinesly zajímavé výsledky. „Například analýza zaměřená na vojenské ubytovny upozornila na pouze 52% využitost jejich kapacity. Ukazuje se, že pro vojáky je výhodnější pronajmout si společně byt a užívat jej třeba ve čtyřech,“ uvedl velitel společných sil jedno z překvapivých zjištění, na které bude muset armáda reagovat.

Jelikož je pro vojáky důležité prostředí, ve kterém pracují, tak jeden z auditů zjišťoval současný stav nemovité infrastruktury. V současnosti je vnitřní dluh na vojenských budovách společných sil asi 10,5 miliardy korun, přičemž v letošním rozpočtu se pro celý resort počítá s částkou zhruba 205 milionů korun na opravy objektů, což je nedostatečné.

„Nechal jsem také udělat analýzu odchodovosti vojáků, která ukázala, že se tento problém koncentruje do určitých vojenských útvarů. Je spojen především s velkým vytížením vojáků při výcviku v roce 2006, kdy se konalo cvičení Strong Campaigner. Příslušníci 4. brigády rychlého nasazení strávili na výcviku v poli neuvěřitelných 185 dní. V této souvislosti se nabízí otázka, zda bychom stávající dvouletý cyklus výcviku neměli trochu zmírnit. Třeba tím, že by se navrátilí vojáci z misí rovnou nezapojovali do intenzivního výcviku, protože tak nemají čas na regeneraci sil,“ tvrdí velitel společných sil.

Další z cest je zvýšení kvality života vojáků. Velitel společných sil v této souvislosti upozorňuje, že nejde jen

o vybudování moderních sportovišť a kluboven, ale mnohdy stačí zavedení systému nějakých benefitů. Třeba možnost bezplatného vstupu do bazénu, pořádání sportovních dnů, jazykové kurzy nebo se vojákům umožní dálkové studium vysoké školy.

Souvisí s tím fenomén tzv. kultury organizace. Instituce musí být spravedlivá, perspektivní, starající se o růst perspektivních manažerů. Lidé v ní pak setrvávají nejen kvůli svému platu, ale také proto, že si takové instituce váží a důvěřují jí.

Vyškovského shromáždění se účastnilo kolem 190 velitelů rot, což je přibližně 70% zastoupení všech, kteří slouží u společných sil. Generálmajor Jiří Halaška na jejich adresu uvedl, že mezi nimi sedí mnoho budoucích vyšších důstojníků a dokonce několik generálů. Díky kariéernímu řádu budou velitelé rot postupovat výš a pokud se osvědčí i na vyšších funkcích, mohou se dostat až do nejvyšších pater hierarchie armády. V současnosti je ale u velitelů rot problém v tom, že mnozí z nich jsou na svých funkcích příliš dlouho. Optimální doba je tři až pět let a pak by měli postupovat výš. „Je třeba rychle zavést princip pravidelné rotace na funkcích, protože bez něho armáda nemůže dál rozvíjet schopnosti svých manažerů,“ varoval genmjr. Jiří Halaška před možným nebezpečím. <<

- U společných sil na místě velitele roty, baterie nebo roje v současnosti slouží 275 vojáků, což je 91 % plánovaných počtů. Neobsazeno zůstává 28 míst a nejvyšší deficit je u vzdušných sil, kde je volných 19 míst.
- Nejdelší doba, po kterou by měl velitel roty setrvat na svoji funkci, je osm let. V současnosti tuto hranici přesahuje 12 % velitelů rot. Déle než 10 let zastává svoji funkci 19 velitelů rot, přičemž jeden z nich v této pozici nepřetržitě působí 15 let.
- Všichni velitelé rot mají vysokoškolské vzdělání a převážná většina (91 %) má ukončen magisterský studijní program.
- Méně příznivá situace je u kvalifikačních předpokladů. Pouze 27 velitelů rot absolvovalo kurz vyšších důstojníků, který sice není podmínkou pro výkon jejich funkce, ale je základním předpokladem pro jejich další kariéerní postup.

Kriminalita je jedním ze sociálně nežádoucích jevů, které se v resortu obrany vyskytují. Nepředstavuje sice největší zlo, avšak přehlížet ji ani v nejmenším nelze. Intenzivně s ní zápolí také Vojenská policie. O prioritách jejího programu v oblasti prevence kriminality jsme hovořili s podplukovníkem Igorem Fenclem z odboru obecné kriminality Hlavního velitelství Vojenské policie Praha.

Text: Pavel LANG
Foto: Jiří HOKŮV

Pět priorit

Vojenská policie představuje program v oblasti prevence kriminality na období 2008 – 2011

■ **Pane podplukovníku, řada lidí považuje Vojenskou policii spíše za represivní složku, a vy říkáte, že je garantem preventivního působení. Nezní to zvláště?**

Zasvěcenému ne. Stačí si přečíst zákon č. 124/1992 Sb., o Vojenské policii. Jeden z úkolů zní následovně: odhalovat trestné činy, zjišťovat jejich pachatele a činit opatření k předcházení trestné činnosti. Preventivní program VP vychází jak z vládního dokumentu Strategie prevence kriminality, tak z resortní Koncepce prevence sociálně nežádoucích jevů a řady dalších, na ně navazujících normativů. Zastávám názor, že VP má v prevenci kriminality nezastupitelné postavení.

■ **Nezlobte se, ale vyjmenováním zákonných norem jste osobitou roli preventivní činnosti Vojenské policie v oblasti kriminality nevysvětlil. Čím konkrétním zdůvodníte změnu „image“ VP?**

Myslím si, že doba, kdy se velitelé dívali na VP jako na strašáka, je pryč. Svědčí o tom fakt, že nás sami oslovují, abychom jim prováděli nejen osvětu k jednotlivým druhům trestné činnosti, ale i preventivní kontrolní akce. Velitelé od nás stále častěji požadují informace o aktuálním vývoji bezpečnostní situace na jejich teritoriu. Na základě našich doporučení přijímají taková opatření, která mohou zamezit páchání trestné činnosti v co nejranějších stádiích.

Příklad? Vojenský útvar Čáslav, případ užívání a distribuce drog na zdejší letecké základně. Prevence spočívala v tom, že za přispění velitele se podařilo do ukončení šetření přefadit podezřelý na jiné pozice, aby jejich činností nemohlo dojít k jakékoli újmě.

■ **Pochvalujete si spolupráci v prevenci kriminality s některými veliteli vojenských útvarů a zařízení. Nakolik je k vám v této oblasti vstřícný vrcholný management resortu obrany?**

Zmíním nedávný počín. Týká se financí na nákup detekčních prostředků, s nimiž lze provádět orientační kontroly na užití omamných a psychotropních látek. Žádosti Vojenské policie bylo vyhověno. Za bezmála půl milionu korun budou tyto prostředky zakoupeny a následně rozděleny na jednotlivé útvary VP. O zkvalitnění prevence zneužívání OPL nemůže být pochyb.

■ **Hovořil jste o preventivních kontrolních akcích u vojenských útvarů a zařízení. Kolik jich ročně provedete a čeho se týkají?**

Týkají se zájmových oblastí, například kontrol zabezpečení zbraní, munice a výbušnin, dále alkoholové a nealkoholové

toxikomanie, režimu vstupu do objektů nebo výkonu dozorcích a strážních služeb. V loňském roce Vojenská policie provedla 4,5 tisíce kontrol, což je vzhledem k ostatním úkolům, které je povinna plnit ze zákona, úctyhodné číslo. Bohužel, zjištěné počty protiprávních jednání by mohly být menší. Ta s nižší mírou společenské nebezpečnosti však klesají a to svým způsobem považujeme za náš dílčí úspěch.

■ **Doložíte vaše slova konkrétními čísly?**

Na základě výše zmíněných preventivních kontrolních akcí bylo v oblasti obecné kriminality řešeno deset trestných činů a osmadvacet přestupků. Kolegové z dopravní a pořádkové služby zaznamenali devět trestných činů a šest set dva přestupky. Nechceme však hrozit čísly. Spíše nás to burcuje k hledání ještě účinnějšího systému preventivního působení. Strategickým materiálem VP stanovujícím základní pravidla

Afakta

■ **Program Vojenské policie v oblasti prevence kriminality na období 2008 – 2011 vychází především z vládního dokumentu Strategie prevence kriminality a z resortní Koncepce prevence sociálně nežádoucích jevů.**

■ **Cíl preventivního programu VP klade důraz na příčiny a podmínky páchání trestné činnosti a potenciální rizika s ní spojená, jakož i na realizaci efektivních opatření k eliminaci kriminality.**

■ **Program definuje pět priorit, a to prevenci na místní úrovni, prevenci zaměřenou na rizikové skupiny příslušníků ozbrojených sil, prevenci v oblasti korupčního jednání a majetkové a hospodářské kriminality, prevenci v oblasti drogové kriminality, prevenci v silničním provozu.**

a společný postup všech subjektů, které v dané oblasti působí, je dokument Program Vojenské policie v oblasti prevence kriminality na období 2008 – 2011.

■ **Jaké jsou cíle tohoto programu?**

Vojenská policie se v maximální možné míře zaměří na příčiny a podmínky páchání trestné činnosti a potenciální rizika s ní spojená a přijme efektivní opatření k jejich důsledné eliminaci. Budeme koncepčně působit na objekty prevence kriminality, to znamená na pachatele i oběti trestné činnosti, omezíme příležitosti k páchání trestné činnosti s cílem zvyšování rizika pro pachatele, že bude dopaden, a zkvalitníme systém prevence kriminality po stránce legislativní, analytické, organizační a technické.

■ **Můžete být konkrétnější?**

Program VP v oblasti prevence kriminality definuje pět priorit. Konkrétně jde o prevenci na místní úrovni, o prevenci zaměřenou na rizikové skupiny příslušníků ozbrojených sil, prevenci v oblasti korupčního jednání a majetkové a hospodářské kriminality, dále o prevenci v oblasti drogové kriminality a o prevenci v silničním provozu. Ke každé z uvedených priorit vám mohu poskytnout obsáhlý komentář, včetně přijatých úkolů.

■ **To by nejspíš vydalo na samostatnou publikaci. Protentokrát postačí pojmenovat hlavní rizikovou skupinu...**

Statistiky protiprávního jednání zcela jasně ukazují, že hlavní cílovou skupinou preventivního působení jsou zejména příslušníci rotmistrovského a praporčického sboru ve věkovém rozmezí 25 – 35 let, u nichž dochází k páchání protiprávního jednání v největší míře.

■ **Co s tím hodláte dělat?**

Preventivní aktivity se zde realizují především osvětou prováděnou formou

přednášek a besed zaměřených na prevenci kriminality a zvýšení jejich právního vědomí.

■ **Myslíte si, že pár přednášek stačí?**

Úkolů prevence zaměřených na tyto profesionály je mnohem více. Jedná se o zcela konkrétní opatření situační prevence k rizikovým osobám. Zmíním pouze pravidelné kontroly v oblasti alkoholové a nealkoholové toxikomanie, kontroly řádného plnění služebních povinností a dodržování obecně závazných právních norem při výcviku s vojenskou výzbrojí a vojenským materiálem.

■ **V resortní Koncepti prevence sociálně nežádoucích jevů na období 2005 až 2009 je položen důraz na aktivity s rodinnými příslušníky mladých vojáků z povolání. Je tomu tak i ve zmiňovaném programu prevence kriminality?**

Vůči rodinám našich vojáků musíme dělat to, co resort obrany, včetně zvláštních aktivit. Tím je například program kaplana Vojenské policie pro příslušníky rodin vojáků v zahraničních misích. Zatím není takový zájem o centrálně organizované aktivity, přesto ale registrujeme jejich úspěch na úrovni jednotlivých velitelství Vojenské policie. V neposlední řadě u VP existuje občanské sdružení Pomoc v tísní, kde navzájem projevujeme sounáležitost s rodinami kolegů, solidaritu a soudržnost.

Vážná hrozba ATENTÁTŮ

Sebevražedné útoky teroristů se v některých zemích staly součástí každodenního života. Například v Iráku na jejich následky ročně umírají stovky lidí, zejména civilních osob. Velké riziko však představují také pro spojenecké vojáky účastníci se zahraničních misí, včetně příslušníků české armády. Proto je důležité se tímto nebezpečím vážně zabývat a v rámci možností mu předcházet.

Text a foto: Tomáš SOUŠEK

V týdnu od 11. února letošního roku se ve výcvikovém prostoru Jince uskutečnilo zajímavé a zatím ojedinělé zamětnání. Pod záštitou Odborné školy Vojenské policie se zde konal seminář věnovaný hrozbě sebevražedných atentátů. Odborníci z několika různých složek armády, ale i z civilního sektoru absolvovali řadu přednášek a několik praktických ukázek. „Cílem semináře bylo nalezení určité shody při hledání možností, jak se tomuto nebezpečí bránit, a také stanovení konkrétních protipatření,“ říká plukovník Luboš Bahník, náčelník odboru policejní přípravy a výcviku hlavního velitelství Vojenské policie.

Spektrum probíraných témat bylo poměrně široké. Přednášky se věnovaly například konkrétním zkušenostem s útoky z Iráku a z Afghánistánu, vazbám

organizátorů atentátů na různá světová náboženství či právním aspektům použití zbraní v případě vlastního ohrožení. Velmi poučná byla přednáška týkající se technických prostředků, které teroristé ke svým útokům používají. Nejčastěji se totiž jedná o takzvaná improvizovaná výbušná zařízení.

Zkušený pyrotechnik přítomným popsal nejrůznější způsoby výroby výbušných a zápalných látek, k níž často

Jen pár desítek gramů výbušniny dokáže zničit letící letadlo

postačují běžně dostupné suroviny, jako například průmyslová hnojiva. Účastníci se poté dozvěděli řadu informací o možnostech skrytého umístění těchto výbušnin a také o zvyšování jejich ničivých účinků pomocí dalších přidaných komponentů. Samostatnou kapitolu pak tvořili právě sebevražední atentátníci, kteří jako nosič výbušnin používají vlastní tělo.

Pyrotechnici poté připravili pro účastníky semináře jedno ukázkové odpoledne, kdy se mohli na vlastní oči přesvědčit o účincích různých druhů výbušných zařízení. Prvním byla obyčejná elektrická rozbuška, která normálně slouží k iniciaci silnějších náloží. Stačí ji však sevřít v pěsti a dospělému člověku dokáže doslova utrhnout ruku, což se v Brdech demonstrovalo na kusu masa v rukavici.

Hlavní ukázkou ale představovaly další dvě exploze. V prvním případě umístil pyrotechnik pouhých 50 gramů výbušniny do paty běžné vojenské boty. Případy, kdy se terorista snažil stejným způsobem propašovat nálož do letadla, byly již ve světě zaznamenány. Na první pohled velmi malé množství výbušniny totiž může ve vzduchu způsobit fatální škody. Bota i s náloží proto byla umístěna na dveře z vyřazeného vojenského vrtulníku Mi-8. Byla také dostatečně zatížena, aby se imitovala váha lidského těla. Právě zatížení totiž ještě více zvyšuje sílu výbuchu.

Druhé stanoviště představovala figurína oblečená do vesty obsahující celkem 12 kg výbušniny. Podobně jako postupují teroristé, i zde byla nálož ještě obložena větším množstvím kovových matek a hřebíků, aby byl smrtící účinek co největší. V okolí figuríny bylo rozmístěno několik terčů v různých vzdálenostech a zpoza bezpečnostního skla sledovala celé místo speciální kamera.

Pak už nezbyvalo než místo opustit. Ze vzdálenosti 950 metrů pozorovali účastníci semináře obě exploze. Padesát gramů ukrytých v botě vytvořilo silný zvukový efekt. Odpálení dvanáctikilogramové náložě však bylo něco zcela jiného. Jen okamžik po záblesku se i na kilometrovou vzdálenost dostavila

tlaková vlna – sice nikterak silná, ale přesto jasně patrná.

Po nezbytné bezpečnostní kontrole se všichni mohli vrátit na místa výbuchů. Ze dveří vojenského vrtulníku zůstal jen zesílený rám. Při představě, že by k podobnému poškození došlo u letadla letícího v několikakilometrové výšce, je všem jasné, že následky by byly katastrofální. Na rozdíl od dveří, z figuríny nezbylo vůbec nic. Terče v okolí jsou povalené tlakovou vlnou a roztrhané množstvím kovových fragmentů. A to bylo „jen“ dvanáct kilogramů účinné látky. Teroristé ale běžně používají i nálož přesahující hmotnost 20 kg. Po takové ukázce si každý rázem uvědomí, o jak vážnou věc jde.

Důležitou součástí semináře byly psychologické aspekty sebevražedných teroristických útoků. „Ve své první přednášce jsem se obecně věnoval motivům, které atentátníky vedou k tomu, že si na tělo připravenou nálož a poté se někde odpálí. Většinou jde o kombinaci několika motivů působících společně. Důvody útočníků pro jejich činy nejčastěji pramení z nacionalistického či z náboženského přesvědčení. Vedle toho zde může být i řada takzvaných nižších motivů, jako například hmotný prospěch pro vlastní rodinu a podobně,“ říká psycholog Vojenské policie kapitán Marek Nový.

Posluchači se také seznámili s celým procesem vytypování a následného získání a přesvědčování nových sebevražedných atentátníků a s organizací teroristických skupin. Prakticky žádný takovýto útok totiž není dílem jednotlivce. Velkou roli zde hrají takzvaní patroni, tedy osoby, které jednotlivé útočníky zpracují a vedou je často až k samotnému útoku. Není výjimkou, že patron mívá k dispozici záložní iniciační systém, s nímž může atentátníka odpálit, pokud by si to například v poslední chvíli rozmyslel.

Posledním velkým a patrně klíčovým tématem celého semináře byly možnosti vlastní ochrany a opatření proti riziku sebevražedných útoků. Posluchači se tak

seznámili například s tím, jak útočníky identifikovat. Bohužel však prakticky nelze stanovit nějaký psychologický profil atentátníků podobně jako u pachatelů jiných trestných činů vzhledem k tomu, že téměř žádný z nich nepřežije. Důležité je také jednání bezprostředně po případné explozi. Jak říká kapitán Nový, nejdůležitější není v tu chvíli pomáhat obětem, ale zabránit dalšímu útoku, který občas bývá veden právě na záchránce. Pro Vojenskou policii pak mají význam i postupy používané při vyšetřování těchto činů.

Odborníci se v Jincích shodli na tom, že stoprocentně zabránit hrozbě sebevražedných útoků asi nikdy nebude možné. Hlavní tíhu prevence musí nést zpravodajské služby. Pokud se už člověk opásaný výbušninou objeví na ulici, bývá zpravidla pozdě. Přesto i zde je nezbytné vědět, jak se zachovat. Česká armáda se již tímto nebezpečím vážně zabývá.

Velitel odchází

Plukovník gšt. Aleš Opatá sloužil u 4. brigády rychlého nasazení od jejího vzniku v roce 1994 a posledních pět let byl jejím velitelem. Ve všech funkcích se mu vždy dostávalo vysokého respektu a uznání vojáků a stal se jedním ze symbolů této brigády. Od 3. března se ujal funkce zástupce ředitele sekce rozvoje druhů sil-operační sekce Ministerstva obrany ČR.

Text: Jan ZEMAN
Foto: kpt. Miroslav JORDÁNEK

■ **U brigády rychlého nasazení jste byl od roku 1994. Začínal jste na velitelství brigády ve funkci staršího důstojníka výsadkové přípravy. Jak vzpomínáte na toto období?**

Velmi rád, protože to byla nově vznikající jednotka, která byla v té době v mnohém unikátní. Sešel se tam velice kvalitní kolektiv vojáků a velitelů, kteří po celou dobu formovali brigádu tím správným směrem. Stali jsme se tak první jednotkou z armád bývalé Varšavské smlouvy, která se začala konstituovat jako moderní expediční útvar a dostala se do zahraničí. Práce zde byla velmi zajímavá a především jiná než ta, co jsem dělal předtím.

■ **Jako každá jiná nově vytvářená jednotka trpěla také brigáda v období svého vzniku určitými „porodními bolestmi“. Co bylo v tomto období nejtěžší?**

Museli jsme se samozřejmě potýkat s různými těžkostmi. Problémy byly třeba s vybavením potřebným materiálem nebo naplněním volných míst kvalitním personálem. Musím ale říci, že to bylo velice euforické období a lidé bez výjimky šli do všeho po hlavě, bez ohledu na to, z jakého útvaru k brigádě přišli. Pracovalo se i o víkendech dlouho do noci. To byl standard. Cíl byl jasně formulován a lidé ho prostě chtěli dosáhnout.

■ **Mise IFOR v roce 1996 byla první operací ve spolupráci s NATO, které se jednotka brigády rychlého nasazení účastnila. Jako kapitán jste velel 3. mechanizované rotě. V čem byla tato mise nejsložitější?**

Podle mého názoru to byla jedna z nejnáročnějších misí, když z toho výjmu současnou operaci v Afghánistánu, kterou Armáda České republiky prošla. Bylo to poprvé, co jsme se účastnili velice obtížné operace, v níž jsme museli dokázat a předvést, že jsme schopni takovou misi zabezpečit dobře vycvičenými vojáky, kvalitním velitelským sborem a dokážeme je logisticky podporovat. V rámci programu PpP to byl náš první krok do NATO.

■ **Už v té době jste měl u jednotky obrovské renomé...**

Celou dobu své vojenské kariéry jsem měl velké štěstí na výborné podřízené.

Afakta

Aleš Opatá se narodil 9. září 1964 v Hranicích. Absolvoval opavské Vojenské gymnázium Jana Žižky z Trocnova a vyškovskou Vysokou vojenskou školu pozemního vojska.

V armádě začínal jako velitel tankové čety v Jihlavě a prošel zde funkcemi velitele tankové rotě a praporu. Poté odešel do Českého Krumlova, kde se připravoval na operaci UNPROFOR, které se účastnil v roce 1992. Záchranou francouzských vojáků si vysloužil francouzský válečný kříž Za udatnost.

Po návratu se stal příslušníkem vznikající 4. brigády rychlého nasazení. V roce 1996 velel 3. mechanizované rotě našeho praporu v misi IFOR a pak se stal zástupcem velitele chrudimského 43. výsadkového mechanizovaného praporu, jemuž velel od roku 2000. O tři roky později byl jmenován velitelem 4. brigády rychlého nasazení.

V letech 1998 – 1999 absolvoval Vysokou školu velení a štábu námořní pěchoty ve Virginii v USA a v roce 2004 studoval na Královské akademii obranných studií v Londýně. V loňském roce se účastnil mise v Afghánistánu jako náčelník štábu a zástupce velitele provinčního rekonstrukčního týmu ve Fajzabádu.

Vždy to byli kvalitně připravení, fyzicky zdatní, zapálení a hlavně spolehliví vojáci. Dělati skvělou práci, je jedno, jestli to byl IFOR, SFOR, KFOR nebo ISAF, a jako velitel jsem chtěl v jejich prospěch také odvádět kvalitní práci. Těžko můžete mít dobré vojáky a hloupého velitele. Pro mě to byl motivační proces, abych lidem na základních funkcích v armádě, kterých jsem si velmi vážil, odvedl zpátky to, co dávali oni mně.

■ **V roce 2000 jste se stal velitelem 43. výsadkového mechanizovaného praporu. Tehdejší velitel brigády plukovník Josef Sedlák vás označil za rebela, který jde vždy za svým cílem.**

S tehdeším velitelem brigády jsem vycházel velice dobře a sdíleli jsem s ním řadu názorů a podnětů. Řekněme, že ten agresivní přístup k plnění úkolů souvisel s tím, k čemu byl chrudimský prapor předurčen. Mise IFOR nám otevřela oči a jednoznačně ukázala, že se musíme oprostít od budování a přípravy armády na válku minulou, a naopak vytvářet expediční jednotky určené pro plnění nových úkolů a nových výzev v době po skončení studené války. Každý velitel brigády formoval 4. brigádu rychlého nasazení tímto směrem. Myslím si ale, že doba kolem roku 2000 ještě nebyla zralá k tomu, aby všichni v armádě průřezově začali chápat, že posíláme vojáky do stále složitějších operací, náročnějších na jejich přípravu a materiál. Řada těchto věcí mě svým způsobem iritovala, protože jsem se aktivně účastnil zahraničních operací AČR a to byl pravděpodobně ten důvod, díky kterému jsem získal pověst rebela.

■ **Za čtrnáct let služby u 4. brn jste prošel mnoha funkcemi.**

Ve které z nich jste byl nejspokojenější?

Na to je těžké odpovědět. Pokud chcete odevzdat dobrou práci, tak se musíte plně věnovat své profesi a je jedno, jestli jste důstojník výsadkové přípravy, velitel rotě, praporu nebo brigády. Bez plného nasazení to prostě dělat nejde. Vzpomínám proto rád na každou svoji funkci u brigády. Každá z nich měla své klady a bezesporu i negativa, ale nejsem schopen říci, která byla lepší. Vždy obnášela něco jiného. Pokaždé pro mě byla důležitá práce s lidmi, ale asi jako každý bojovník rád vzpomínám na dobu, kdy jsem sloužil u výsadkového praporu.

■ **S jakými pocity nyní brigádu opouštíte?**

Je to realita. Bavíme se o profesionální armádě a každý ve své kariéře postupuje z funkce na funkci. V tomto momentě moje kariéra u bojových jednotek svým způsobem skončila. Budu prostě dělat jinou práci. Když odcházíte od bojových jednotek, tak je to ohlednutí vždycky trochu nostalgické a smutné, protože za sebou vidíte lidi, kamarády na celý život. Můj velký dík patří všem velitelům, jejich štábům i bojovníkům na základních funkcích, protože bez nich bychom s brigádou nedošli tak daleko, jak se nám to podařilo.

Sto šedesát dva tisíc. Takový je nárůst ambulantních pacientů za posledních šest let v Ústřední vojenské nemocnici Praha. Zatímco v roce 2000 jich registrovali 737 484, tak vloni už „úveenkou“ prošlo bezmála 900 tisíc osob. Ovlivňuje tato skutečnost chod nemocnice a kvalitu poskytované zdravotní péče? O tom, ale i o dalších aktuálních tématech jsme hovořili s ředitelem pražské ÚVN plukovníkem MUDr. Štefanem Brunclíkem.

Text: Pavel LANG
Foto: Jiří HOKŮV a archiv ÚVN Praha

NEMOCNICE, o které se mluví

■ Pane řediteli, čím to, že je o služby Ústřední vojenské nemocnice Praha tak enormní zájem pacientů?

Dávám to do spojitosti s mezinárodním certifikátem kvality, který ÚVN Praha v roce 2004 získala a nedávno obhájila. Od akreditované nemocnice nelze očekávat nic jiného než špičkovou zdravotní péči. Ústřední vojenská nemocnice je navíc spádovým zdravotnickým zařízením pro Prahu 6 a vykonává řadu mimoregionálních a resortních aktivit. Věhlas ÚVN s sebou zákonitě nese nárůst klientely. Pravdou je, že jsme vzhledem k průchodnosti pacientů nemocnicí již na hranici našich možností. Uvedu příklad z oční kliniky. Laserové centrum pro refrakční vady

bylo budováno na kapacitu zhruba třiceti pacientů týdně. Dnes jsme na počtu sedmdesát a více, avšak při stejném počtu personálu a ve stejných prostorech.

■ Proč neredukujete počty ambulantních pacientů?

Jakým způsobem to chcete provádět? Budete říkat pacientům, že je neošetříte nebo rovnou zavřete čekárny odborných oddělení? To je přece absurdní. ÚVN je zařízením otevřeným pro resortní i civilní klientelu, nemocnice má uzavřeny smlouvy se všemi zdravotními pojišťovnami působícími na území ČR a poskytuje péči i samoplátcům. Je to zkrátka začarovaný kruh. Nemůžeme predikovat,

kolik akutních pacientů nemocnici navštíví nebo kolik jich přiveze záchranná služba.

■ To nemáte žádné řešení?

Možnosti nemocnice jsou v tomto směru velice omezené. V ÚVN platí, že dobro pacienta je nejvyšší zákon. Počty ambulantních pacientů nelze omezovat, ale částečně regulovat. Jeden ze způsobů je, že nám každý přichodící pacient prochází oddělením akutního příjmu. Neakutní případy u klientů, kteří nepatří do našeho registru, doporučujeme do jejich spádových zdravotnických zařízení. Postupujeme tak, aby v žádném případě nedošlo k újmě na zdraví.

■ ÚVN Praha nabízí téměř komplexní rozsah zdravotnické péče s výjimkou dětského lékařství, porodnictví a kardiologie. Považujete toto spektrum za konečné?

Jedná se o ustálený stav. Prioritou nemocnice jsou urgentní stavy chirurgického

Afakta

- Před sedmdesáti lety, v srpnu 1938, zahájila svoji činnost Masarykova vojenská nemocnice v Praze-Střešovicích.
- V souladu s novou zdravotnickou legislativou se ÚVN Praha stala zařízením otevřeným i pro civilní klientelu. Od roku 1997 je i spádovou nemocnicí pro Prahu 6.
- V současné době nemocnice disponuje 684 lůžky (z toho 76 lůžek intenzivní péče), pěti klinikami, 32 odbornými odděleními a 18 operačními sály. V ÚVN pracuje 1700 zaměstnanců a počet ambulantních pacientů v roce 2007 činil cca 900 tisíc.
- V roce 2004 získala ÚVN Praha certifikát k mezinárodní akreditaci Joint Commission International, což je nezávislé externí potvrzení vysoké kvality péče a bezpečí pro pacienty. V loňském roce jí byl certifikát JCI opětovně obnoven.

a interního profilu a intenzivní medicíny. V roce 1998 byl ÚVN určen statut traumaticentru, což znamená, že je schopna ošetřovat nejsložitější mnohočetná a komplikovaná poranění, včetně poranění centrální nervové soustavy. Nemá smysl rozvíjet obor, který tady řadu let neexistuje. Na specializované výkony a ošetření vámi jmenovaných odvětví se zaměřují jiné nemocnice v Praze a my s nimi úzce spolupracujeme. Příklad? Náš nejznámější kardiolog profesor Pirk z IKEMu provádí v ÚVN každý týden indikační semináře k operacím u pacientů, které jsme vyšetřili. Následně je kardiologický výkon proveden v našem partnerském zdravotnickém zařízení.

■ Zeptáme se obráceně, neuvažujete o tom, že by nemocnice snížila spektrum zdravotní péče?

Zpracováváme strategii rozvoje ÚVN Praha na nadcházejících pět let a hovoříme v ní o čtyřech variantách.

Od optimistické až po krizovou. Kdyby nastala krizová situace, dokážu si představit, že určité programy budeme tlumit. Jinými slovy, zrušíme některá odborná oddělení nebo je nebudeme rozvíjet. Zaměřili bychom se výhradně na priority a ty podporovali.

■ Co může přivodit krizovou situaci v Ústřední vojenské nemocnici?

(Smích). Předně peníze. Zřizovatel, což je resort obrany, nám výrazně sníží příspěvek, respektive ho přestane zcela poskytovat, a problém je na světě. Jde o celou řadu faktorů.

■ Doložíte vaše slova konkrétními čísly?

Chci zdůraznit, že se jedná o významnou položku v rámci hospodaření ÚVN. Ročně dostáváme od MO ČR na chod nemocnice zhruba tři sta milionů korun, a to za činnosti, které souvisejí s aktivitami resortu obrany. Kromě toho resort MO finančně přispívá na modernizaci nemocnice. Rekonstrukce nedávno otevřeného pavilonu C, kde se nacházejí tři významné projekty včetně multifunkčního operačního sálu s magnetickou rezonancí pro zákroky v oblasti neurochirurgie, přišla na 750 mil. Kč. Zřizovatel poskytl částku 500 mil. Kč. Z vlastních zdrojů bychom tento záměr nebyli schopni zrealizovat.

■ Reforma zdravotnictví přinesla mimo jiné platby u lékařů. Jak jste se „vypořádali“ s vybíráním poplatků od pacientů v ÚVN?

Osobně jsem nezaznamenal negativní reakce jak ze strany pacientů, tak od zdravotnického personálu. Lidé to berou jako fakt, který neovlivní. V ÚVN je k dispozici šest automatů. Jejich nákup

a zprovoznění nás přišlo na půl milionu korun. Vybrané regulační poplatky jdou na konto nemocnice a zůstávají nám k dispozici. V lednu 2008 to bylo 800 tisíc korun. Následně odhadujeme částku okolo jednoho milionu Kč měsíčně.

■ V letošním roce Ústřední vojenská nemocnice Praha oslaví sedmdesát let svojí činnosti. Jaký dárek by vás obzvláště potěšil?

Ten nejkrásnější dárek ke svému sedmdesátiletému jubileu už Ústřední vojenská nemocnice dostala, a to prodloužení mezinárodní akreditace JCI (Joint Commission International) o další tři roky. V březnu nám bude opětovně předán certifikát kvality. ÚVN Praha zůstává i nadále mezinárodně akreditovanou nemocnicí. Obhajoba vysoké kvality péče a bezpečí pro pacienty byla mnohem náročnější než akreditační proces v roce 2004. To proto, že se kvalita požadovaných mezinárodních standardů, kterých je více než tři sta, rok od roku zvyšuje.

Pohled do multifunkčního operačního sálu s magnetickou rezonancí, kde se provádějí zákroky v oblasti neurochirurgie.

SEPO

– krok správným směrem

Text: Jaroslav PAJER
Grafy: Andrea BĚLOHLÁVKOVÁ

Systém elektronického zadávání veřejných zakázek malého rozsahu (SEPO) je cesta, kterou se resort obrany vydal v předstihu před ostatními orgány státní správy již počátkem roku 2006. Provozuje ho sekce správy majetku Ministerstva obrany ČR na internetové adrese <https://sepo.army.cz>.

V tomto systému resort realizuje většinu veřejných zakázek na koupi zboží a služeb tzv. malého rozsahu, tedy takových, jejichž hodnota bez DPH je v rozmezí od pěti tisíc do dvou milionů korun, v případě stavebních prací mezi patnácti tisíci až šesti miliony Kč. Výjimku zatím tvoří nákupy materiálu a služeb v oblasti informačních a komunikačních technologií, jež se provádějí na elektronických tržištích B2B Centrum a Allygem.

„Přes SEPO se loni uskutečnilo na třicet tisíc obchodních případů v celkovém finančním objemu přes dvě miliardy korun,“ říká Karel Hykyš, zástupce vedoucího oddělení veřejných zakázek z odboru správy majetku a akviziční politiky ze sekce správy majetku MO ČR. „Internetové stránky SEPO byly během téhož roku navštíveny 3,8milionkrát.“

TRANSPARENTNOST NA PRVNÍM MÍSTĚ

Páteří SEPO jsou pracovníci skupiny uživatelské podpory, kteří denně telefonicky či e-mailem pomáhají jak

zadatelům, tak dodatelům řešit jejich otázky, problémy a připomínky. Současně řídí činnost na portálu a dohlíží na transparentnost a princip rovného přístupu všech oprávněných dodatelů k účasti na výběrových řízeních.

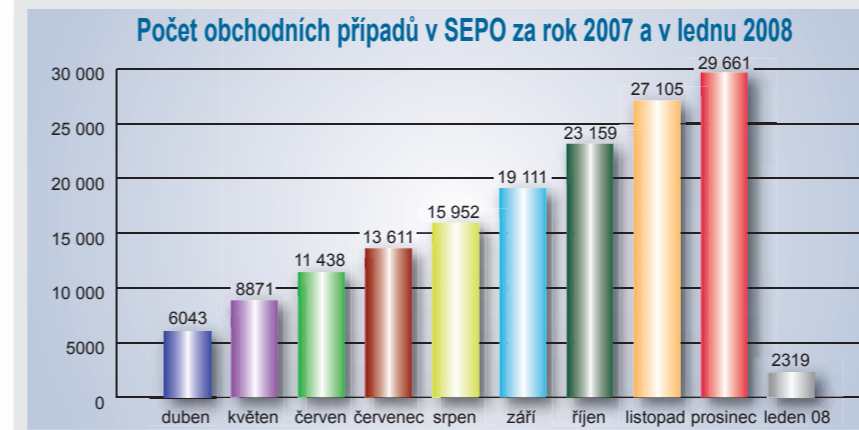
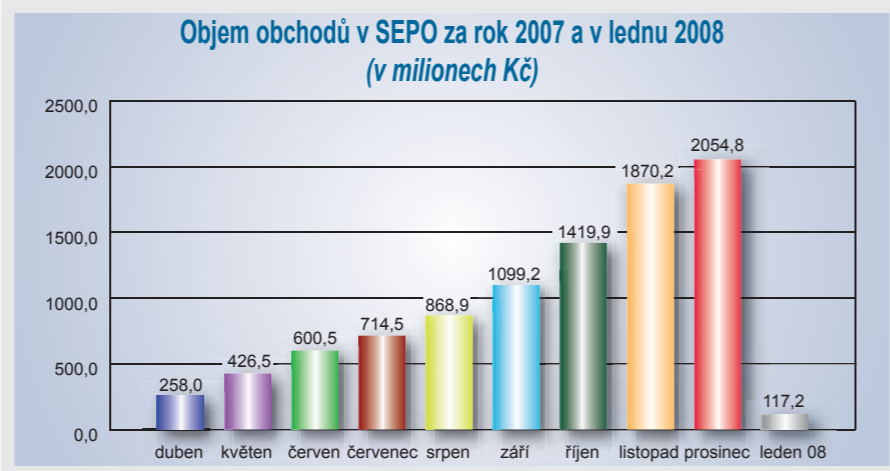
V oddělení pracuje také skupina, jejíž úkolem je připravovat pro odborná pracoviště resortu statistiky či sestavy týkající se buď obchodujících nákladových středisek anebo nakupovaných komodit.

„To má obrovský preventivní účinek,“ prohlašuje Vladimír Frič, kontrolor z oddělení finanční kontroly sekce ekonomické MO ČR. „Zadavatelé si jsou vědomi neustálé kontroly nad jednotlivými zakázkami. Systém totiž mimo jiné umožňuje získat přehled, kdo, s kým a za kolik obchoduje, a tyto údaje jsou kontrolním orgánům resortu on-line přístupné. Takže pokoušet se o nějaké zmanipulování zakázky ve prospěch jedné firmy se nevyplatí. Dříve nebo později se na to přijde.“

Dlužno dodat, že nemusí jít pokaždé o záměrné porušení pravidel.

Faktem ale je, že loni bylo pro ne-správné zadání výběrového řízení zrušeno okolo 600 zakázek. Ze statistiky SEPO vyplývá, že se mnohem víc chyb na straně zadavatele vyskytovalo v počátečních měsících plnohodnotného fungování systému zahájeného v dubnu 2007, odkdy začala platit povinnost malých zakázek obchodovat touto cestou.

Pracovníci oddělení veřejných zakázek si jsou samozřejmě možných rizik při zadávání obchodu do elektronického tržiště resortu obrany vědomi. Proto při školení pracovníků, kteří jsou pro práci v SEPO v útvech a vojenských zařízeních vybráni, znovu a znovu na případné nesprávnosti upozorňují. „Problém je v tom, že téměř každá zakázka je jiná,“ uvádí Karel Hykyš. „Je to vlastně kus od kusu a jen těžko se hledá jednotný mustr na to, co do podmínek charakterizujících předmět zakázky, kde nacházíme chyby nejčastěji, zadávat, a co ne. Komodit, které se mohou obchodovat, je podle databáze KČM (katalogové číslo majetku – pozn. aut.) několik milionů! V každém případě by měla zadavatele

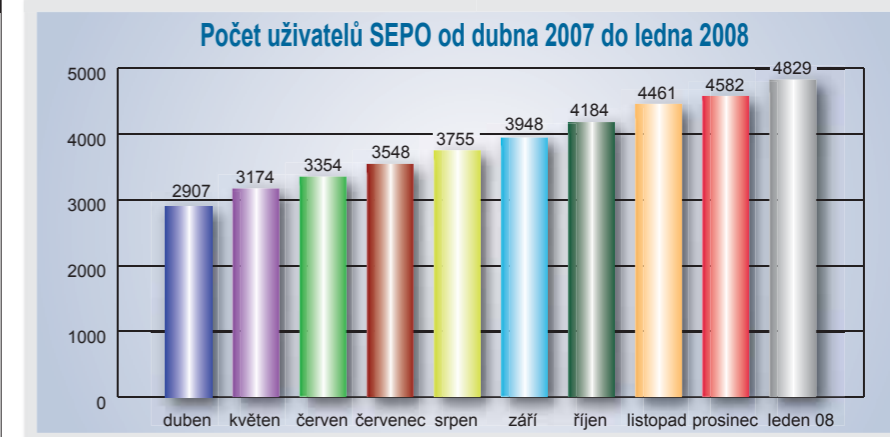

vést dobrá víra k tomu, že věc vyspecifikuje tak, aby umožnil přístup k podání nabídek co největšímu počtu dodavatelů, a ne že detailním popisem směřuje k jedinému dodavateli.“

Příklad: Objednávka na kopírku. V zadání stojí, kolik kopií za minutu má zvládnout, o jaký druh – laserová, inkoustová – se má jednat, je udaná i cena

Afakta

- SEPO – systém elektronické podpory obchodování**
- Povinné obchodování v SEPO: od 10. 4. 2007
- Počet resortních uživatelů proškolených v roce 2007: 1600
- Počet dodavatelů k 31. 12. 2007: 2621
- Počet zadavatelů k 31. 12. 2007: 1961
- Počet obchodních případů zrealizovaných v roce 2007: 29 661
- Celkový obrat zakázek v roce 2007: 2 054 754 523 Kč
- Na lince uživatelské podpory v roce 2007 zodpovězeno: 4721 dotazů
- Počet návštěv portálu SEPO v roce 2007: 519 405
- Počet navštívených stránek portálu: 3 817 917
- Webová adresa: <https://sepo.army.cz>
- Linka uživatelské podpory: 602 131 987
- E-mail uživatelské podpory: sepo.support@army.cz

za potíštěný list. A navíc se tam vloudila ještě podmínka, že přístroj nesmí vážit víc než třináct kilo. Co je toto za specifikaci? Jde o úplně zbytečné vymezení, které míří k jedné značce, k jedné firmě.

ROZŠÍŘENÍ SLUŽEB, ZLEPŠENÍ KOMFORTU

Jedním z problémů, který zatím armádní uživatelé systému SEPO vyčítají, je relativně malý počet přihlášených firem-dodavatelů. „Je ale jen otázkou času, kdy se o této možnosti dozví víc společností,“ předpokládá Vladimír Frič. A Karel Hykyš k tomu dodává: „V několika dopisech jsme už žádali zadavatele, tedy pracovníky resortu, aby oslovili potenciální dodavatele ze svého okolí a o systému elektronického obchodování je informovali. V současnosti rovněž pracujeme na další možnosti, jak rozšířit okruh dodavatelů. Chceme nakoupit databázi firem a nabídnout jim možnost obchodování v SEPO.“

Ve vylepšování systému elektronické podpory obchodování však pracovníci

oddělení veřejných zakázek pokračují i v dalších směrech. Na jaře proběhne série školení pracovníků-zadavatelů zakázek, která budou zaměřena na oblast vlastního obchodování v systému, při nichž je odborníci upozorní na nejčastější problémy. Bude to též příležitost k diskusi, jak v zakázce specifikovat některé konkrétní komodity.

Od druhé poloviny roku by pak měli všichni uživatelé zaznamenat obměnu aplikace, jež se projeví zejména v rychlejší zpracování zadaných úkolů. Obchodování by se během druhého

pololetí mělo také rozšířit na komodity informačních a komunikačních technologií, které jsou momentálně realizovány na externích tržištích. Správci SEPO se zabývají rovněž otázkou využití systému pro odprodej nepotřebného majetku.

„Samozřejmě chceme dál zlepšovat i kontrolní mechanismus,“ pokračuje Karel Hykyš. „To znamená, abychom se ještě snadněji dostali k datům a výsledkům a z nich vytvářeli potřebné statistiky a analýzy. Letos chceme systém rozšířit i o některé funkcionality, o nichž víme, že jsou uživateli požadovány. Třeba o aplikaci rámcové smlouvy pro opravy uzavřené na dobu určitou. Zatím tento institut nemáme v systému zakomponovaný, což způsobuje, že vlastní rámcovou smlouvu vedeme v přehledu vyhlášených veřejných zakázek, ale když se potom na základě této smlouvy řeší jednotlivé objednávky, tak ty nám ‚padají‘ do přímých nákupů, jež jdou mimo SEPO. A nám se ztrácí statistika výběrových řízení, přestože rámcová smlouva byla v systému reálně odsoutěžená.“

EUROSTÍHAČKA ve službě

Text: Michal ZDOBINSKÝ
Foto: Eurofighter

V loňském roce byl uveden do běžného operačního provozu západoevropský stíhací letoun nové generace Eurofighter Typhoon. Letos má tento typ malé výročí, protože uplyne již 25 let od doby, co byly zformulovány požadavky na nový stíhací stroj, který byl tehdy známý jako EFA (European Fighter Aircraft). V roce 1988 následovalo schválení definitivních kritérií a rozdělení podílu na vývoji a výrobě mezi jednotlivé partnerské země zahrnující Velkou Británii, Německo, Itálii a Španělsko. V roce 1992 se označení letounu změnilo na Eurofighter 2000, přičemž číslovka v názvu měla symbolizovat začátek operačního nasazení, avšak později byl tento číselný údaj z názvu vypuštěn.

První prototyp vzlétl v březnu 1994 a zahájil tak dlouhý zkušební program, který si nakonec vyžádal 5500 letových hodin. První sériový letoun absolvoval zálet v únoru roku 2003 a ve stejném roce začaly první stroje přicházet

k uživatelům na přípravu létajícího i pozemního personálu. Ke konci roku 2007 již bylo k dispozici 135 sériových typhoonů a sedm zkušebních strojů, které absolvovaly celkem 35 000 letových hodin.

Největším uživatelem nových letounů je Velká Británie. Od konce června 2007 jsou britské letouny v běžné operační službě na základně Coningsby a postupně nahradí především stíhací stroje Tornado F3. Celkem by Británie

Dvumístný Eurofighter Typhoon španělského letectva na základně Morón

Eurofighter Typhoon z německého 74. leteckého křídla v Neuburgu těsně před ostrým hotovostním vzletem

měla dostat 232 strojů, které mají ve stíhací verzi označení Typhoon F2 a pro plánované víceúčelové stroje se počítá s pojmenováním Typhoon FGR 4. Náš západní soused plánuje zakoupit 180 strojů, které nahradí stíhací letouny F-4F Phantom II. První jednotkou přezbrojenou na Eurofighter Typhoon je 73. letecké křídlo v Rostock Laage, které slouží pro přeškolení, a první operační útvar – 74. křídlo, se nachází na základně Zell poblíž Neuburgu.

Skutečně netrpělivě čekalo na dodávku prvních z celkem 121 objednaných strojů italské vojenské letectvo. Úkoly vzdušného boje totiž v minulosti spočívaly na letounech F-104S Starfighter, které byly koncem 90. let minulého století oproti dnešním stíhačkám zpět o celé dvě generace. Pro překonání období do nástupu nových letounů si Italové nejprve v Británii museli pronajmout 24 stíhacích Tornad F3, které po vypršení smlouvy ještě nahradily americké F-16. Proto to bylo právě italské letectvo, které již v prosinci 2005 jako první uvedlo eurofightery do provozu. Čtvrtá partnerská země – Španělsko – má první operační jednotku svých eurofighterů na základně Morón a celkem tato země postupně převezme 87 strojů.

Exportní úspěch zaznamenal Eurofighter Typhoon nejprve v sousedním Rakousku, které v červenci 2007 obdrželo první z celkem 18 objednaných strojů. Podstatně důležitější objednávka

však přišla ze Středního východu. Začátkem prosince 2007 byl podepsán „kontrakt desetiletí“ se Saúdskou Arábií na celkem 72 strojů. Jejich objednávka je rozložena na další časové období s tím, že by poslední stroje měly přijít až okolo roku 2015.

Jednomístný dvoumotorový Eurofighter Typhoon se vyznačuje pokrokovou konstrukcí a použitím nejmodernějších technologií. Počítačový systém řízení spolu s relativně nízkým plošným zatížením delta křídla a vysokým přebytkem tahu motorů zajišťují velmi dobré manévrovací schopnosti, zrychlení a krátký vzlet. To spolu se špičkovým přístrojovým vybavením a výzbrojí tento letoun předurčuje především k ničení vzdušných cílů mimo vizuální kontakt, k vedení vzdušného manévrového boje a pro plnění úkolů v rámci protivzdušné obrany. A právě tato dominantní specializace na vzdušný boj se po skončení studené války stala poměrně značným problémem. Těžiště činnosti taktických bojových letounů se stále více přesouvá na ničení pozemních cílů a většina zemí má zájem o jeden víceúčelový typ.

Na postupném rozšíření operačních možností eurofighteru se čtyři partnerské země již dohodly a vše bude probíhat průběžně v rámci sériové výroby. Ta je rozvržena na tři hlavní výrobní dávky a řadu výrobních bloků. Podle současných plánů by většina z celkem 148 strojů první výrobní dávky měla být dodána

ve stíhací verzi. Avšak část strojů (konkrétně tzv. Block 5) pro britské letectvo již bude schopna používat laserem/GPS naváděné pumy řady Paveway II a laserem naváděné pumy GBU-10 a GBU-16. Británie totiž uvažuje o tom, že by část svých typhoonů od druhé poloviny letošního roku nasadila v Iráku nebo v Afghánistánu.

V polovině ledna letošního roku poprvé vzlétl první z celkem 236 strojů tzv. druhé výrobní dávky. Ty již budou disponovat standardní schopností pro ničení pozemních cílů a jejich pozdější verze by měly využívat například nejnovější protizemní řízené střely s plochou dráhou letu Storm Shadow nebo Taurus. V roce 2012 nebo 2013 by mělo následovat 236 kusů finální třetí výrobní dávky, jejíž přesné specifikace nejsou dnes zformulovány. Mluví se například o výrazně vylepšeném avionickém vybavení včetně nového palubního radiolokátoru s plošnou anténou s elektronickým tvarováním a vychylováním paprsku (AESA), vyvíjených protiletadlových řízených střelách dlouhého dosahu s náporovým motorem Meteor, předavných nádrží na horní straně přechodu trup – křídlo, výkonnějších pohonných jednotkách atd.

Britský Typhoon F2, operující ze základny Coningsby, je pro úkoly vzdušného boje vybaven čtyřmi řízenými střelami středního dosahu AIM-120C AMRAAM, čtyřmi raketami krátkého doletu ASRAAM a dvěma předavnými 1000l odhazovatelnými palivovými nádržemi.

Druhá rotace už je na základně Shank

V úterý 26. února v poledne přistálo padesát vojáků druhé rotace mise ISAF PRT na mateřské základně Shank v provincii Lógar. Po pěti dnech strávených na základně Bagram byli přepraveni dvěma americkými vrtulníky přímo na základnu. Vojáci tentokrát přiletěli do mírnějších teplot. Většina sněhu už totiž roztála a noční teploty neklesají tak hluboko pod bod mrazu, jako tomu bylo v polovině února.

Od příletu první rotace byl na základně Shank odveden velký kus práce. Velká část dřevěných budov – „hatů“ – je již dokončena a připravena pro své nové obyvatele. Budovy jsou ovšem bez oken, aby se nemusely večer zatemňovat. To proto, že se zde dodržuje režim bez osvětlení, takže se celá základna každou noc noří do tmy. Astronomové by jistě ocenili zdejší nulové světelné znečištění, při kterém hvězdy vypadají mnohem větší a bližší.

Bez denního světla se může někomu ráno hůře vstávat, přesto se najdou i tací, kterým to vůbec nevadí. „Nepotřebuji žádný budík, mám nastaveny vnitřní hodiny, které mě budí každý den v šest hodin,“ svěřil se kapitán Jiří Trojánek. „I s časovým posunem o tři a půl hodiny jsem se již vyrovnal,“ chlubí se.

Další, březnová rotace mise už asi zimu vůbec nezažije. Jaro v Afghánistánu přichází velmi brzy a s ním i vyšší teploty.

Text a foto: kpt. Sabina INTROVIČOVÁ, tisková a informační důstojnice 1. kontingentu PRT AČR v silách ISAF

Noční střelby z vrtulníků

V týdnu od 18. února letošního roku provedli příslušníci 231. letky bitevních vrtulníků z Přerova ostré noční střelby z vrtulníků Mi-24V. Tento výcvik se uskutečnil po mnohaleté přestávce, způsobené absencí vhodně vybavené střelnice. Střelb se zúčastnili všichni piloti i palubní technici vrtulníkové letky. Střílelo se z palubního kulometu ráže 12,7 mm a také neřízenými raketami na střelnici ve výcvikovém prostoru Libavá. „Je potřeba vidět skutečnost, že pro 80% létajících se jednalo o premiéru v nočních střelbách. Střelby z kulometu dopadly výtečně a u neřízených raket bylo dosaženo velmi dobrého hodnocení. Jsem spokojen s výsledky i s prací celé letky,“ řekl velitel 231. lbvr podplukovník Ivan Pospíchal. On sám střílel v noci naposledy v roce 1991. Zvláštností noční střelby je zejména složitější orientace v terénu a nalezení a identifikace cílů v prostoru střelnice. Výhodou je potom stabilnější počasí a také výška, ze které se střílí (zhruba 150 metrů). Proto jsou zásahy v noci většinou přesnější než ve dne. Další noční střelby jsou plánované na druhou polovinu března a poté na měsíc červen. Jejich provedení však bude do značné míry záviset na vhodném počasí.

Text: Milan KOUŘIL, tiskový mluvčí 23. zVrL, foto: Tomáš SOUŠEK

Dělostřelci bojovali v sálové kopané

Maximální nasazení, bojovná nálada a sportovní chování byly charakteristické pro celý průběh turnaje v sálové kopané velitele 13. dělostřelecké brigády, který se konal 15. února ve sportovní hale Středního odborného učiliště v Hluboši nedaleko Příbrami.

Všechna přihlášená družstva v nepřehlédnutelných osobitých dresech dávala od začátku tušit, že jsou dobře připravena a svoji kůži nedají jen tak lacino. To se potvrdilo v samotném průběhu hry. Převážná většina hráčů dokázala, že v „sálovce“ nejsou žádnými nováčky, a tak si diváci často pochvalovali nejednu herní lahůdku či míčovou pikantérii, která je mnohdy i rozesmála.

Třebaže všichni hráči bojovali doslova jako lvi, vítězem se nakonec stalo družstvo 131. smíšeného dělostřeleckého oddílu z Pardubic, které hned po prvních odehraných desetiminutovkách dávalo na vědomí, kdo by mohl být favoritem celého turnaje. To se také v závěru potvrdilo, a tak družstvo s nejmladším kádrem, ale na druhé straně s dobrou herní strategií, přesnou střelbou, výbornou sehraností a vynikající fyzickou nakonec dosáhlo na místo nejcennější.

Text a foto: kpt. Michal ABRHÁM

Ve víru tance a zábavy

V podvečer 16. února zahájila svým předtančením TŠ Stardance Chomutov v prostorách hotelu Thermal v Karlových Varech v pořadí XIII. reprezentační ples vojenské posádky Radošov. Slavnostního zahájení plesu se ujal moderátor Jiří Pešina společně s velitelem posádky podplukovníkem Petrem Vašíčkem. Ti pozvali vojenskou a civilní veřejnost do víru tance a zábavy, která byla již tradičně zpestřena nejenom kvalitní hudební produkcí, ale i zajímavými vystoupeními a různými formami programu.

V kongresovém sále roztančila přítomné žatecká taneční skupina Atlantis a jako host večera vystoupila ve dvou čtyřicetiminutových blocích skupina Pangea – The Beatles Revival band, která připomněla nestárnoucí hity legendárních Brouků. Těsně před půlnocí program završilo očekávané vystoupení zpěváka a legendy české populární hudby žateckého rodáka Petra Kotvalda. V hodinovém bloku prezentoval své největší šlágry a taneční kreace, které nejvíce ocenilo něžné pohlaví.

V kongresové hale SPA hotelu Thermal navíc probíhala videoprojekce ze života příslušníků vojenské posádky Radošov a výcviku ve Vojenském újezdu Hradiště. Za velkého zájmu fanynek a fanoušků se na závěr večera uskutečnila autogramiáda Petra Kotvalda.

Text a foto: Bc. Stanislav STEBILA

Reprezentační ples UO se vydařil

K brněnské plesové sezoně neodmyslitelně patří i reprezentační ples Univerzity obrany. Ten letošní se uskutečnil v pátek 22. února v interhotelu Voroněž. Po nádherné písni „Přátelství“ od Petra Rezka, kterou přednesli posluchači muzikálového herectví Janáčkovy akademie múzických umění, univerzitní ples zahájil rektor-velitel UO brigádní generál Rudolf Urban.

Moderátorka plesu Jana Musilová, členka Městského divadla Brno, poté pozvala na taneční parket chlapce a dívky z tanečního klubu Orel Telnice k předtančení. Úvodní valčík následně patřil pozvaným hostům, mezi kterými byli například náčelník štábu Velitelství společných sil AČR generálmajor Jiří Jančík, náčelník Vojenské policie generálmajor Oldřich Kubát, ředitel sekce personální-personální ředitel MO Milan Gol nebo ředitel odboru vzdělávání sekce personální MO Milan Máčel.

K tanci v hlavním sále hrál orchestr Romantica a v deltasále cimbálová muzika Jánošíček. Oddychové pauzy vyplňoval doprovodný program, v němž nechyběly ukázky latinskoamerických tanců v podání tanečního páru Radim Přádka a Kateřina Kolmanová – reprezentantů ČR v tanečním sportu, magické vystoupení Dua Fernando a diskotance děvčat z prostějovské taneční školy Hubený.

Text a foto: Pavel PAZDERA

Armádní pomoc klientům ústavu v Jinošově

Dne 23. února v odpoledních hodinách spadl strop v Ústavu sociální péče Jinošov a přivolání statik nařídil evakuaci ústavu. Hejtman kraje Vysočina Miloš Vystrčil spolu se zástupcem velitele 22. základny letectva Náměšť nad Oslavou podplukovníkem Josefem Pospíšilem se na krizovém jednání se starostou města Vladimírem Měrkou, místostarostou Ivo Matouškem a ředitelkou ústavu Alicí Brožkovou domluvili na ubytování klientů ústavu ve vojenské ubytovně v Náměšti nad Oslavou.

Příslušníci letecké základny operativně vytvořili podmínky pro ubytování 48 klientů a tříčlenného personálu ve vojenské ubytovně. Poté vojáci vypravili nákladní automobil pro odvoz nutných věcí postižených klientů a autobus pro jejich odvoz. Ubytovaní bylo zatím domluveno do června 2008.

Text a foto: Ludmila FORMÁNKOVÁ

Na přelomu dubna a května se chystá podpis protokolu o spolupráci mezi Centrem řízení operací Ministerstva obrany Slovenské republiky a Společného operačního centra Ministerstva obrany České republiky.

Text: Jaroslav PAJER
Foto: mjr. Andrea HORÁKOVÁ

SOC = Nadstandardní spolupráce

Myšlenka navázání užších vztahů mezi českou a slovenskou armádou trvá již delší dobu. Připomeňme například společná cvičení Blue Line, během nichž probíhala příprava kontingentů z obou zemí do zahraničních mírových misí. Vzpomeňme též na cvičení vzdušných sil obou států Modrá hranice v roce 2004, na něž v listopadu téhož roku navázalo součinnostní cvičení českých i slovenských jednotek použitelných při záchranných pracích. Zhruba rok poté se ve Skalici setkali tehdejší náčelníci generálních štábů obou armád, aby kromě jiného projednali i rozvoj vzájemné spolupráce v širším měřítku.

„K tomu pak byl vydán úkolový list, ve kterém dostala každá sekce Generálního štábu, každé pracoviště za úkol ve své oblasti navázat kontakty se slovenskou stranou a rozvíjet spolupráci,“ říká plk. Milan Marek, ředitel odboru krizového řízení Společného operačního centra (SOC) MO ČR. Nechyběla v něm ani oblast krizového řízení, za kterou pracovníci tohoto odboru odpovídají.

K prvním setkáním mezi zástupci SOC a Centra řízení operací (CRO) Generálního štábu Ozbrojených sil Slovenské republiky došlo v uplynulém roce. „Pozvali jsme zástupce CRO k nám a společně jsme hledali možné styčné body této spolupráce. Závěry z pracovního jednání jsou podkladem pro přípravu dokumentu, jehož hlavní smysl spočívá v nastavení právního rámce, který naše vzájemné aktivity zlegalizuje,“ doplňuje plukovník Marek.

VÝMĚNA INFORMACÍ

„Tato spolupráce se bude rozvíjet ve dvou liniích,“ objasňuje genmjr. Josef Prokš, zástupce náčelníka GŠ-ředitel SOC MO. „Tou první bude výměna informací. Nejde o to, že bychom si předávali denní informace, ale takové, aby se druhá strana včas dověděla reálný stav v případě závažných havárií či mimořádných situací. Jedná se například o tak vážné události, jako byl výskyt ohniska ptačí chřipky a jeho likvidace, ke kterému došlo loni u nás, protože to je problém, který se může přenést

přes hranici. Jiným příkladem je havárie v továrně na likvidaci munice, k níž došlo na Slovensku. Jde o to, abychom se o události nedověděli až ze sdělovacích prostředků, ale reálně od těch osob, které věc řeší. Případně abychom rychle zjistili, co druhá strana potřebuje, a mohli na to adekvátně reagovat. Navíc se slovenskou armádou máme ještě část materiálu, výzbroje a techniky podobnou,“ přidává další důvod, proč mít s naším východním sousedem uzavřenou dohodu o tak nadstandardním vztahu. „A může třeba dojít k selhání munice. Druhá strana, protože se o tom dozví, pak může preventivně prověřit, zda se podobná závada nevyskytne i u ní.“

V neposlední řadě se jedná také o to, mít k dispozici objektivní zprávy, z nichž lze poskytnout informační servis náčelníkovi Generálního štábu, případně ministryni obrany a jejím náměstkům, pokud si ho vyžádají. „V této oblasti jsme na začátku. Nyní nemohu posoudit, zda informace budou konkrétnější, případně jiné, než které proběhnou sdělovacími prostředky,“ reaguje na otázku ohledně obsahu vyměňovaných zpráv a operativnosti současných internetových, rozhlasových či televizních zpravodajských kanálů plk. Ladislav Haman, vedoucí oddělení krizového řízení ze stejnojmenného odboru SOC. „Věřím ale, že je získáme rychleji. Obsah informací samozřejmě musíme ještě technicky doladit. Upřesnit si, jaká data příslušníci naší směny potřebují, aby je mohli zpracovat a informovat tak oprávněné osoby. Bude nutné zprávy analyzovat na obecné informace v nich obsažené,

které se mohou sdělit veřejnosti okamžitě, a pak na informace ne sice utajované, ale řekněme citlivé, jež je třeba nejdříve vyhodnotit ve vztahu k možným důsledkům.“

Laika přitom napadá, zda v rámci spojeneckých v NATO, případně členství v Evropské unii nevyplývá naše povinnost informovat okolní země o vzniku mimořádné události či krizové situace na našem území. „Prvotně se to neoznamuje,“ odpovídá generál Prokš. „Nemáme žádnou takovou oznamovací povinnost.“

Jednou z prvních příležitostí, kde si naši a slovenští specialisté krizového řízení vyzkoušejí, jak by podobná výměna dat mohla probíhat, bude dubnové alianční cvičení orgánů krizového řízení CMX. „Chceme tam rozehrát mimořádnou krizovou situaci v prostoru slovenské obce Kúty,“ prozrazuje plk. Milan Marek. „Právě toto cvičení bude ideálním prostorem, abychom si vyzkoušeli a v praxi ověřili, zda to, co budeme mít obecně na papíře, je již nyní nastaveno správně, anebo ještě něco pozměníme.“

OBOUSTRANNÉ STÁŽE

Druhou linií spolupráce českého SOC se slovenským CRO budou výměnné stáže pracovníků. „Během nich se každá strana podívá, jak ta druhá funguje a co by se od ní dalo případně převzít,“ popisuje generálmajor Prokš.

Zatím se počítá, že odborníci z obou pracovišť stráví v svých hostitelů týden. Jednak aby se seznámili s prostředím, jednak aby navázali osobní vztahy. „To je

totíž nejlepší, co může být. Protože když člověk někomu volá a zjistí, že je na druhé straně jeho známý, lépe se věci řeší,“ vysvětluje plk. Marek. „A jestliže budeme znát jejich systém práce a vědět, jak situace řeší, o jaké zákony a normy se opírají, tak nám to předem naznačuje možný postup z naší strany. Protože můžeme hned říct, tohle takto dělat nesmíme, protože slovenské straně to zákonná norma nedovoluje. Musíme to provést jinak.“ A to je právě ta vyšší úroveň spolupráce.

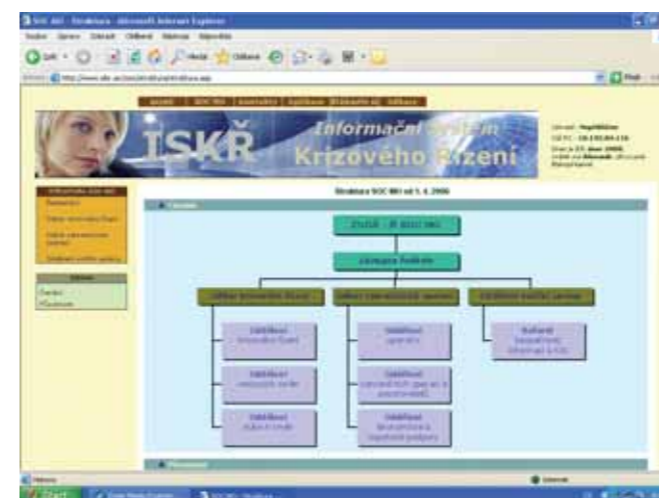
„Zatím nemáme kam spěchat,“ uvádí pplk. Haman na otázku, jaký bude časový průběh rozvoje této kooperace. „Letošní duben a květen budou dobou, abychom dohodli finální verzi protokolu a mohli ho nechat podepsat. V dubnu se koná alianční cvičení CMX, na kterém si něco z této spolupráce již vyzkoušíme. Na podzim pak proběhne obdobné cvičení Evropské unie CME. A protože výměna stáží musí být podložena finančními prostředky, neboť to souvisí s plánováním zahraničních cest, tak jsme se s CRO domluvili, že v říjnu upřesníme na následující rok, kdy se stážemi chceme začít. K tomu posléze přibude i příprava cvičení CMX 2009 a CME 2009.“

Jak všichni zainteresovaní potvrdili, obdobná součinnost by nemusela skončit jen u spolupráce se slovenskou stranou. „S jejím prvním hodnocením počítáme v závěru letošního roku,“ říká generál Josef Prokš. „A o rozšíření podobných kontaktů s dalšími okolními zeměmi budeme uvažovat až na základě výsledků, jestli se nám osvědčí, nebo ne.“

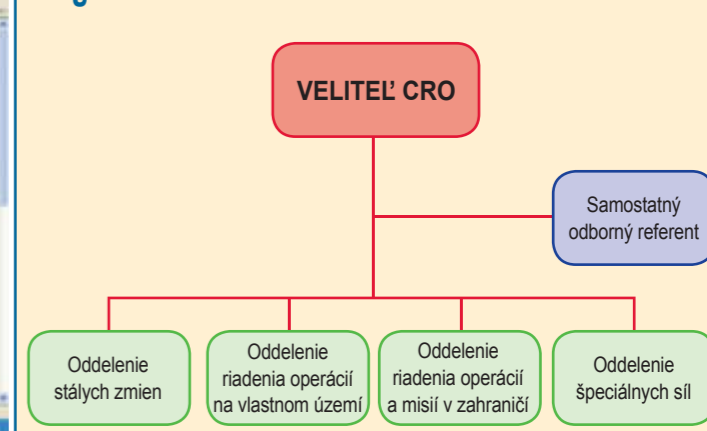
Afakta

Průběh rozvoje spolupráce mezi SOC a CRO

- 2006 – první kontakt pracovníků SOC a CRO
- Květen 2007 – návštěva pracovníků SOC u CRO v Bratislavě
- Listopad 2007 – návštěva pracovníků CRO u SOC v Praze
- Duben 2008 – cvičení orgánů krizového řízení NATO CMX
- Duben až květen 2008 – schválení Protokolu o spolupráci
- Podzim 2008 – cvičení orgánů krizového řízení EU CME
- Závěr roku 2008 – vyhodnocení prvního roku spolupráce
- 2009 – stáže odborníků krizového řízení na SOC a CRO

Organizační schéma CRO

**MÁŠ ODVAHU VYZKOUŠET SVÉ
SCHOPNOSTI? ČEKÁME TĚ!**

DUM SPIRO SPERO

601. SKUPINA SPECIÁLNÍCH SIL GENERÁLA MORAVCE V PROSTĚJOVĚ

vyhlašuje výběrové řízení
pro zájemce o službu u této elitní jednotky AČR.

Kdy? 14. dubna 2008

Kde? Letecká kasárna Prostějov

Je určeno pro dvě skupiny uchazečů:

Kategorie A: zájemci o službu u bojových jednotek (7 dnů)

Kategorie B: zájemci o službu u ostatních součástí skupiny (2 dny)

Skládá se ze dvou částí:

základního výběru (pro kategorii A i B) a výběrového týdne (pouze pro kategorii A).

Vstupní podmínky:

- minimálně 2 roky aktivní služby u útvarů a zařízení AČR nebo absolvent tříleté vojenské školy (ve zvláštních případech může být odpuštěno)
- zdravotní klasifikace A
- čistý rejstřík trestů
- úplné středoškolské vzdělání s maturitou (výjimky pouze u zabezpečovací jednotky)
- pokud možno bezpečnostní prověrka požadovaná na danou funkci

Ubytování je zabezpečeno v prostoru kasáren bez možnosti opuštění ubytovacího prostoru. Nutnost zabezpečení si stravy na první dva dny výběrového řízení.

Následující termíny výběrového řízení: 12. – 18. 5. 2008
15. – 21. 9. 2008

Zájemci o výběrové řízení, kontaktujte oddělení personalistiky 601. skupiny speciálních sil nejpozději do 31. března 2008 na tel.: (973) 411 549 nebo 724 692 676.

Více informací o útvaru a výběrovém řízení na internetových stránkách www.601skss.cz

5. setkání pyrotechniků s mezinárodní účastí

INMEP 2008

VE DNECH 26. AŽ 30. KVĚTNA SE BUDE VE VÝCVIKOVÉM PROSTORU BOLETICE KONAT JIŽ 5. MEZINÁRODNÍ SETKÁNÍ PYROTECHNIKŮ INMEP 2008 (INTERNATIONAL MEETING OF PYROTECHNISTS). ÚČAST MJ. PŘÍSLÍBILI PŘÍSLUŠNÍCI ARMÁD NATO, NĚMECKÝCH POLICEJNÍCH SLOŽEK, FRANCOUZSKÉ CIVILNÍ OCHRANY A ODBORNÍCI NA CHEMICKOU MUNICI Z ORGANIZACE PRO KONTROLU A LIKVIDACI CHEMICKÝCH ZBRANÍ (OPCW) Z NIZOZEMSKÉHO HAAGU.

Cílem akce je:

- setkání aktivně pracujících specialistů v oblasti EOD/IEDD a navázání osobních kontaktů,
- prezentace pyrotechnické činnosti účastníků za uplynulý rok,
- porovnání pracovních postupů a zkušeností jednotlivých národních složek, ať už příslušníků policie nebo ostatních ozbrojených sborů, které se touto problematikou zabývají,
- seznámení s novými trendy, technologiemi a výrobky souvisejícími s činností EOD/IEDD.

V dopoledních hodinách se budou konat přednášky a prezentace účastníků, odpoledne pak převážně praktická zaměstnání s ukázkami výrobků a technologií, jako kupř. ochranných prostředků, nových trendů v oblasti výbušnin apod. Komunikačními jazyky jsou čeština a angličtina. Ve čtvrtek 29. května odpoledne budou moci účastníci zhlédnout kolekci historické munice, kterou připraví pracovníci VHÚ Praha.

Kontaktní osoba: Ivan Novotný, tel: 973 307 749,

inmep2008@seznam.cz

Tiskový mluvčí: Karel Ludvík, tel: 973 325 345, 724 151 739

Přihlášky k účasti je nutné podat do konce dubna.

Vlast nás potřebovala

Text a foto: Jan PROCHÁZKA

V kinosále pražského domu Sue Ryder, který poskytuje ošetrovatelskou péči seniorům, se 19. února uskutečnilo setkání dětí ze stonožkových škol z Plzně a z Chotěšova s válečným veteránem plukovníkem Václavem Strakou, posledním žijícím příslušníkem kombinovaného oddílu Československé samostatné obrněné brigády.

Téměř čtyřicet dětí společně s pedagogy ze stonožkových škol, které jsou zapojeny do projektu „Veteráni do škol“, se na setkání s plukovníkem Strakou patřičně připravilo. Děti si z různých

dostupných zdrojů nastudovaly řadu informací vážících se k životní a válečné pouti Václava Straky.

„Nebudeme zde sedět jako někde na přednášce, já za stolem a vy tady vzadu. Sednu si mezi vás a vy se posadte pěkně dokola,“ řekl hned na úvod čtyřiaředesátiletý plukovník Straka dětem a navíc je ještě překvapil svou další otázkou: „Víte, co je trampování? To jsem rád, protože my jsme vždy na trampu sedávali takhle pěkně dokola. Vidíte, již nám chybí jen ten oheň.“ Po tomto naprosto nečekaném a neformálním zahájení děti ztratily ostych a rázem pochopily, že se setkávají s člověkem, jehož životní vitalita i po prožitých válečných útrapách je až neuvěřitelná.

Téměř hodinové vyprávění plukovníka Straky o jeho odjezdu z Československa v září 1938 až po vítězný návrat v květnu 1945 se pro děti stalo netradiční hodinou dějepisů, při které nejen že nestačily usnout, ale navíc poslouchaly a ještě si dělaly poznámky. „Nejsem žádný hrdina,

dělali jsme jen, co bylo nutné a co jsme cítili za povinnost vůči vlasti,“ říká o sobě s přirozenou skromností plukovník Straka, jehož líčení téměř sedmileté strastiplné válečné cesty by vydalo na samostatný válečný román.

Stonožkové děti pak využily ojedinělé příležitosti a zkušenému válečnému novináři a zpravodaji kladly spoustu otázek. „Byli jsme dobrovolníci, šli jsme do války s rizikem – přežijeme, nepřežijeme. Nevěděli jsme, co nás čeká a kdy se vrátíme zpět. Odcházelo se těžce, hlavně s vědomím, že vystavujeme obrovskému riziku celou svoji rodinu, své nejbližší. Vlast nás ale potřebovala.“

Co dodat? Snad jen konstatování, že projekt „Veteráni do škol“, kdy se děti mají možnost osobně setkávat s lidmi, jejichž osudy poznamenala válka a jejichž životním krédem je vlastenectví a skromnost, je jednou z mála příležitostí, jak v mladé generaci vzbudit zájem o historii, jak jim přiblížit obsah pojmu vlastenectví.

Koncem loňského září byl v obci Kyšice u Plzně slavnostně poklepán základní kámen připravovaného památníku příslušníkům kombinovaného oddílu Československé samostatné obrněné brigády, kteří na sklonku druhé světové války vstoupili do této západočeské obce. „Poklepávám poprvé a vzpomínám na ty své kamarády, kteří v květnu v roce 1945 přijeli se mnou do této pohostinné, první ryze české obce,“ řekl tehdy u základního kamene plukovník Václav Straka a dodal: „Poklepávám ještě jednou a vzpomínám na ty občany Kyšic, kteří nás tak přátelsky a mile přijali. Poklepávám ještě jednou a myslím na další generace, které přijdou po nás a budou navštěvovat tento památník a kteří se možná dostanou do podobné situace, jako jsme se dostali my, a budou se rozhodovat, zda jsou ochotni nabídnout svůj život ve prospěch země, které říkáme vlast.“

Olomouc má LDN pro veterány

Text a foto: Miroslav ŠINDELÁŘ

Náměstek ministryně obrany František Padělek společně s hejtmánem Olomouckého kraje Ivanem Kosatíkem ve čtvrtek 21. února slavnostně přestřihli pásku u vstupu do zrenovovaného Hospodářského dvora, který je součástí areálu Klášterní Hradisko. Právě zde bylo nedávno zpřístupněno zcela nové a unikátní pracoviště, jež bude sloužit především těm, kteří bojovali za svobodu naší země v období 2. světové války – léčebna dlouhodobě nemocných.

„Jsme povinováni přirozenou úctou k těm, kteří ve válečných letech kladli základní kameny nové svobodné a demokratické existence našeho státu,“ uvedl v projevu náměstek František Padělek. Zdůraznil, že olomoucká vojenská nemocnice, která je nejstarším vojenským zařízením svého druhu na našem úze-

mí a pracuje v ní doma i za hranicemi vysoce uznávaný a perfektně seštrhaný tým odborníků, se tak může pochlubit i nejnovějším přírůstkem do nabídky péče o válečné veterány. Připomněl taktéž, že pojem válečný veterán dnes nelze v žádném případě chápat ve slovníkovém významu

starý, vysloužilý nebo odložený, ale jako ekvivalent pojmenování, které je symbolem vděku a respektu.

Nové středisko péče o válečné veterány s profilem ošetrovatelských a léčebných lůžek zajistí komplexní zabezpečení veteránů, jejichž zdravotní stav neumožňuje pobyt v penzionech, tedy těm, kteří potřebují lékařskou a ošetrovatelskou péči. Kapacita zařízení je 23 lůžek pro dlouhodobě nemocné. Zároveň je zcela unikátní v tom, že se jedná o zařízení, kde je počítáno s poskytováním nejen ošetrovatelské, ale dle potřeby

také léčebné péče v návaznosti na specializované oddělení Vojenské nemocnice v Olomouci.

Součástí projektu rekonstrukce Hospodářského dvora je nejen léčebna dlouhodobě nemocných, ale i další dvě lékařská pracoviště. Jedno z nich by mělo zajišťovat péči klientům vyžadujícím chronickou resuscitační a intenzivní péči, druhým je centrum prevence a léčby závislosti pro potřeby AČR.

V současné době registruje olomoucká nemocnice 22 žádostí na 23 lůžek a tři lidé už nabízených možností zde plně využívají, protože vedení nemocnice započalo s náběhem provozu už 1. února 2008. Ve stejný den byl v pražské Ústřední vojenské nemocnici v Praze otevřen pavilon C, jehož součástí je i LDN s nadstandardně vybavenými pokoji s 26 lůžky pro válečné veterány. Po Praze se tak dostalo i Moravě adekvátní péče pro ty, kteří nemohou využívat služeb klasických penzionů pro seniory.

Slovenský Píka

Text: Vladimír MAREK

Foto: archiv Josefa Bystrického a VÚA

Podplukovník Alexander Korda byl fyzickým násilím vyšetřovatelů tak zubožený, že při hlavním soudním líčení nemohl stát ani na nohou. Na dotaz jednoho z přísedících, co se mu stalo, odpověděl, že je to následek „slušného“ zacházení při výsleších. Prokurátor na to reagoval žádostí o rozšíření žaloby o křivé obvinění vyšetřujících orgánů.

Generálmajor in memoriam Alexander Korda zemřel v komunistickém vězení ve věku jednapadesáti let

BOJOVNÍCI PROTI TOTALITĚ

Ostatně názory podplukovníka Kordy a jeho obhájce nikoho příliš nezajímaly. Neustále mu u soudu říkali, aby nezdržoval a mluvil rychleji. Občas k tomu dodali, že je gauner a darebák. Korda stačil ještě říci, že za Československo bojoval za druhé světové války a že svoji vlast nikdy nezradil. S ohledem na vedení celého procesu v atmosféře roku 1949 nikoho ani nepřekvapilo, když rozsudek za údajné vyzvědačství a velezradu zněl – doživotní vězení.

Co všechno se skrývalo za slovy vyzvědačství a velezrada, vysvětlil později sám Alexander Korda. Příležitostně se scházel s kamarády, rovněž důstojníky. Občas kritizovali poměry v komunistickém režimu, žádnou protistátní činnost ale neorganizovali. Zajímavý byl i charakter doličných předmětů, které u něho našli při domovní prohlídce. Jednalo se o podklady a fotokopie dokumentů armády první republiky určené ke studijním účelům.

Některé jejich části pocházely dokonce z roku 1933. Přesto byl odsouzen nejen podplukovník Korda, ale v procesu společně s ním dalších šest lidí.

ČECHOSLOVÁK OD DĚTSTVÍ

Alexander Korda se narodil 18. 4. 1907 v rodině dílovedoucího ve slovenských

Vrútkách. Do vínku dostal ty nejlepší předpoklady pro dobrý vztah k Čechům. Mládí totiž strávil v železničářské kolonii, které se říkalo Mexiko. Právě tady bylo česko-slovenské prostředí, neboť zde žilo nemálo odborníků na železniční dopravu původem z Moravy a Čech. On sám vyrůstal v nepříliš bohaté, ale zato početné rodině. Měl ještě dva bratry a tři

Afakta

- Alexander Korda byl ve vykonstruovaném procesu v roce 1949 odsouzen za velezradu a vyzvědačství na doživotí.
- Během Slovenského národního povstání bránil Alexander Korda Zvolen až do posledního okamžiku.
- Do protifašistického odboje se zapojila celá Kordova rodina. Jeden z bratrů zahynul v SNP, druhý bojoval ve Velké Británii.

sestry. Po vystudování Vyšší průmyslové školy v Košicích odešel na vojnu nejdříve do Ružomberoku, odkud byl odeslán do Školy důstojníků v záloze do Domažlic. V letech 1929 až 1931 absolvoval Vojenskou akademii v Hranicích. Až do rozpadu Československa v březnu 1939 sloužil v Olomouci, Pardubicích, Břilině, Místku a Josefově. Naučil se velice dobře česky.

Po vzniku slovenské armády je ustanoven do funkce oddílu dělostřeleckého pluku v Trnavě a poté v Kežmaroku. Působil také na vojenských akademiích v Banské Bystrici a Bratislavě. Po vyhlášení války Slovenským štátem Sovětskému svazu odchází jako velitel oddílu dělostřeleckého pluku na východní frontu. Po necelých třech měsících se však vrací zpátky na Vojenskou akademii v Bratislavě. Velení slovenské armády mu údajně příliš nedůvěřovalo. Počátkem roku 1944 se stává velitelem VVT Lešť – Oremov Laz.

Od tohoto okamžiku se podílí nejen na odbojové činnosti, ale především na přípravách Slovenského národního povstání. Mimo jiné dodává partyzánním nákladák zbraní a munice a organizuje vyzbrojování dobrovolníků. Ihned po vypuknutí povstání se zapojuje přímo do bojů. Stává se velitelem 25. pěšího praporu Hron. Brání úsek Modrý Kameň, Krupina, Pliešovce, Zvolen. Později přehrazuje německé útoky ve směru Hronská Breznica, Budča, Zvolen. Ještě v okamžiku, když už je jasné, že se Slovenské národní povstání

nemůže udržet, zajišťuje venkovní okruh obrany Zvolena. Je zraněn dělostřeleckým granátem a postřelen na ruce. Po přechodu na partyzánský způsob boje a ústupu do Starých Hor se 19. listopadu dostává do zajetí. Dalšího půl roku stráví v zajateckém táboře v Německu. Do odboje se zapojili i oba jeho bratři. Jeden z nich padl ve Slovenském národním povstání a druhý sloužil jako důstojník u československé jednotky ve Velké Británii.

CELÁ RODINA DO VĚZENÍ

Po válce se Alexander Korda vrací do vlasti, působí jako velitel

s pouty na nohou i rukou. Vyšetřovatelé si dopředu nastylizovali protokoly, ty pak musel podepsat.

Zatčena byla i jeho manželka Helena, dostala čtrnáct let. Bratr Evžen, který sloužil ve Velké Británii, byl odsouzen na dvacet let. Ve vězení skončili i jeho dvě sestry a švagři. Postupně prošel plukovník Korda věznicemi na Borech, v Opavě, Praze a Leopoldově. V srpnu 1958 byl převezen do vězeňské nemocnice v Brně. Zde na útrapy věznění 13. 9. 1958 ve věku jednapadesáti let zemřel. Rehabilitace se dočkal až v roce 1991. Tehdy byl rovněž povýšen in memoriam do hodnosti generálmajora.

4. minometné brigády ve Zvolenu a následně dočasný zástupce velitele Vojenské akademie v Hranicích. Koncem roku 1946 je povýšen na plukovníka. Ještě po únoru 1948 se stává velitelem dělostřelecké divize a nastupuje do školy pro velitele vojskových těles. V květnu 1949 je však zatčen a o čtyři měsíce později, jak jsme již zmínili v úvodu, odsouzen státním soudem v Praze k doživotnímu vězení. Vyšetřovací orgány se na něm několikrát dopustily hrubého fyzického násilí. Dostalo se mu kopanců a bití, bachaři mu poškodili varlata. Musel chodit

Od zahájení operace Iraq Freedom, do které se zapojili i čeští chemici, uplynulo pět let

Text a foto: Vladimír MAREK

Čekání na chemický útok

Ve čtvrtek 20. března 2003 přesně v pět hodin třicet čtyři minut vydalo americké velitelství CENTCOM povel k zahájení operace Iraq Freedom. Prvních čtyřicet střel s plochou dráhou letu Tomahawk mířilo ke svým cílům v Bagdádu a okolí.

Nepříliš rozlehlé území Kuvajtu bylo doslova napěchováno spojeneckými jednotkami a zbraňovými systémy. Základ tvořily především americké jednotky 3. armády posílené V. a III. sborem, Národní gardou, námořní pěchotou a jednotkami koaličních sil. Mezi nimi nechyběl 1. česko-slovenský prapor radiační, chemické a biologické ochrany pod velením v té době brigádního

generála Dušana Lupuljeva. Byl dislokován v objektu kuvajtského výstaviště Mišrif, kam se právě z důvodu rozptýlení sil přesunul ze základny Doha.

Zatímco Saddám Husajn nepřestává siláckými gesty vyzývat obyvatelstvo k odporu, hlásí dozorčí našeho praporu, že zaslechl ve směru od hlavní ředitelské budovy výbuch. Naštěstí se ale nejedná o nic vážného. Přesně v poledne je vyhlášen nejvyšší stupeň pohotovosti Delta. Uplyne jen několik minut a je tady první vzdušný poplach. Pro naše vojáky to znamená nasadit si masku, vzít si veškeré ochranné prostředky a soustředit se na shromaždišti. Rakety ale naštěstí dopadly do neobydlené oblasti, jižně od demilitarizované zóny. Při dalším vzdušném poplachu je jeden scud dokonce sestřelen. Raketová válka nad Kuvajtem začala.

Následující den dopoledne zbytky z jedné ze sestřelených iráckých raket dopadly poblíž kempu Doha v oblasti

Jahry a způsobily zde požár. Zástupce velitele našeho praporu vydal rozkaz zpracovat předpovědi pro činnost jednotky při použití iráckých raket s hlavicemi s 1000kg otravné látky yperit. Nad ránem 27. března 2003 hlásí styčný důstojník praporu dopad neupřesněného předmětu do prostoru Abdula Port. Operační důstojník aktivoval skupinu velení. Kuvajtská policie zjistila, že se zde nalézá trubka, kolem které je rozlita neznámá tekutina hořící modrým plamenem. Průzkumné družstvo vyjíždí na místo a odebírá vzorky. Požár je uhašen, výsledky rozboru odebraných vzorků v naší laboratoři jsou negativní.

Mezitím americké patrioty sestřelují další iráckou raketu. Její zbytky dopadají na periferii města. V jednu hodinu odpoledne vyhláší velitel našeho praporu brigádní generál Dušan Lupuljev chemický poplach. Dvě sondy monitorující ovzduší zjistily výskyt biologických látek. Podezření na přítomnost otravných

látek umocňuje skutečnost, že se jedná o oblast, ve které došlo k sestřelení rakety. Generál Lupuljev posílá na místo průzkumné družstvo. Provedená měření ale nakonec ukazují bio výsledky jako negativní. Sondy naměřily bakterii zvanou Escherichia coli, která se běžně vyskytuje v lidském trávicím traktu a je neškodná.

O dva dny později 29. března krátce před druhou hodinou ranní zasáhla irácká raketa nákupní středisko Sharq Market v Kuvajtu. Dochází k materiálním škodám, dva lidé jsou zraněni. Také v tomto případě dorazili naši chemici jako první na místo incidentu. Okamžitě po příjezdu provedli nezbytná měření. Přítomnost látek hromadného ničení se nepotvrdila ani při následujících laboratorních testech.

To všechno ale ještě ani zdaleka nebyl konec. Během dvou týdnů ostřelování Kuvajtu zažili čeští vojáci bezesné noci spojené s raketovými poplachi a řadu výjezdů na místa dopadu a do oblastí, kde se nečekaně objevily neznámé chemické látky. Na velitelství našeho

praporu byl nainstalován nový software, který umožnil okamžité získání údajů z kuvajtských meteostanic.

Od 2. dubna 2003 byl na žádost kuvajtské strany rozšířen počet míst, ve kterých čeští vojáci monitorovali radiační, chemickou a biologickou situaci. Týž den večer došlo ale k radikálnímu obratu ve vývoji války. Možnost ničení Kuvajtu iráckými raketami se snížila natolik, že příslušníci 1. česko-slovenského praporu dostali rozkaz k přesunu z prostoru vyvedení z výstaviště Mišrifu zpět do kempu Doha. Jen o tři dny později vjely první americké tanky do středu Bagdádu. Použití ani držení chemických zbraní iráckou stranou nebylo potvrzeno. Čeští chemici v tomto okamžiku působili v Kuvajtu již více než rok. Přesunuli se sem původně jako 9. rota radiační, chemické a biologické ochrany v polovině března roku 2002. Jejich posláni se pomalu chýlilo ke konci. Ještě předtím ale museli připravit půdu pro nasazení další naší jednotky, konkrétně 7. polní nemocnice. To ale již na území irácké Basry. Odpoledne 16. dubna obdržel generál Dušan Lupuljev z Generálního štábu AČR rozkaz k zapojení kontingentu do poskytování humanitární a lékařské pomoci Iráku. Hned následující den dopoledne překročili čeští vojáci v oblasti přístavu Umm Kasr irácké hranice. Vyčleněná skupina provedla rekognoskaci Basry a absolvovala součinnostní jednání na velitelství 1. britské mechanizované divize. S iráckými představiteli kromě toho upřesnila podobu humanitární pomoci.

První kolona českých vozidel s humanitární pomocí dorazila do Basry 18. dubna 2003 v dopoledních hodinách. Do všeobecné nemocnice a okolních lokalit chemici přivezli v cisternách 64 tisíc litrů pitné vody a čtyři tisíce litrů balené vody. Od tohoto okamžiku mířily k iráckým hranicím humanitární konvoje pravidelně každý druhý den. Kromě řady komodit se nejčastěji a v největších

objemech vozila tolik potřebná voda. Počínaje 18. dubnem 2003 byl před příslušníky praporu postaven další úkol. Museli zabezpečovat přijetí osob, výzbroje, techniky a materiálu 7. polní nemocnice, která se začala přepravovat nejdříve do Kuvajtu a později do Iráku. Po rekognoskacích několika míst vyčleněných pro výstavbu 7. polní nemocnice bylo 21. dubna definitivně rozhodnuto. Pro vybudování základny zdravotníků byl vybrán areál bývalé vojenské nemocnice v Basře. Ještě téhož dne se uskutečnil ženijní a pyrotechnický průzkum tohoto prostoru. Zároveň došlo k odebrání epidemiologických vzorků, které byly odeslány k rozboru do České republiky. Výstavba polní nemocnice začala prakticky okamžitě. K 1. květnu 2003 skončil veškeré spojenecké válečné operace. <<<

Afakta

- Čeští chemici čekali v Kuvajtu na zahájení operace Iraq Freedom přesně rok.
- Mezi úkoly 1. česko-slovenského praporu radiační, chemické a biologické ochrany patřilo rovněž zajišťování humanitární pomoci Iráčanům a pomoc při budování polní nemocnice v Basře.
- Český kontingent chemiků zahájil přesun do vlasti letouny Tu-154 7. května 2003, ukončen byl 2. června. Materiál a vojenská technika putovaly do republiky z kuvajtského přístavu lodí Aqaba 25. května.

Delegace MO ČR
uctila památku
103 padlých vojáků
1. čs. samostatného
polního praporu
v ukrajinské vesnici
Sokolovo

Veteránka 2. světové války Marie Lastovecká, i přes značné potíže s chůzí, prochází muzeem v ukrajinské vesnici Sokolovo. U jednoho z panelů se zastaví, aby si odpočinula. Letmo pohlédne na vystavené fotografie a vzápětí ohromeně vykřikne. „Panebože, to jsem přece já,“ neubrání se údivu osmaosmdesátiletá plukovnice ve výslužbě.

Text a foto: Pavel LANG

Fotografie v sokolovském muzeu, pořízená v roce 1943, zachycuje bývalou snajperku 2. roty 1. československého samostatného polního praporu v uniformě a se zbraní v ruce. Pod snímkem je azbukou napsáno její tehdejší příjmení (Ljalková) a konstatováno, že za hrdinství v bojích u Sokolova byla vyznamenána jak sovětským Řádem rudé hvězdy, tak Čs. válečným křížem 1939. „Po pětadesáti letech přijedu do Sokolova a takové překvapení. Vůbec jsem netušila, že je moje fotografie vystavena ve zdejším muzeu,“ říká plk. v. v. M. Lastovecká.

To však není jediné milé překvapení, které delegaci Ministerstva obrany České republiky, vedené náměstkem

HOLD sokolovským hrdinům

ministrny obrany Františkem Padělkem, na Ukrajině čeká. Těmi dalšími jsou historická ukázka tehdejších bojů sovětských a československých vojáků s fašisty a enormní zájem veřejnosti o sedm českých veteránů „sokolováků“ z dosud šestnácti žijících přímých účastníků válečných událostí z března 1943 (pozn. redakce – Alexander Beer, Antonín Bukový, Michal Demjan, Bedřich Seliger, Marie Lastovecká, Vlasta Vyhánková a Leopold Vojtěchovský).

Vzpomínkový akt k 65. výročí bojů příslušníků 1. čs. samostatného polního praporu vrcholí slavnostním mítinkem. „Před Sokolovem bojovalo na tisíc vojáků prvního československého samostatného polního praporu. Když boje skončily, zůstalo v hořícím městě sto tři padlých čs. vojáků, další desítky jich byly raněny. Nikdy nezapomeneme na ty, kteří nám vrátili hrdost a svobodu,“ zdůrazňuje F. Padělek.

Plukovnice ve výslužbě Marie Lastovecká ukazuje na svoji fotografii pořízenou před 65 lety.

Delegace České republiky, Slovenské republiky a Ukrajiny přecházejí k nedalekému památníku padlých. Na jeho rekonstrukci přispělo i MO ČR. „Od roku 2002 poskytl resort obrany dotaci ve výši 183 tisíc korun,“ upřesňuje Pavel Filipek z odboru mimoresortní spolupráce SP MO. Za vojenských počtů jsou k válečnému hrobu pokládány květiny a věnce. Další pietní akt proběhne v Taranivce. I když od bojů u Sokolova uplynulo pětadesát let, hrdinské příběhy válečných veteránů jsou stále živé.

Hlavní cíl – letní olympiáda

Text: Pavel FILLA
Foto: Jiří HOKŮV

Královéhradecký armádní sportovní oddíl střediska vrcholového sportu střelců Dukla Praha dosáhl za posledních několik let významných úspěchů. Jeho střelci reprezentovali Českou republiku na řadě mezinárodních soutěží, Světových pohárech i olympiádách. O práci oddílu hovoříme s jeho bývalým velitelem, dnes vedoucím trenérem Václavem Patrmanem.

■ Kdy byl založen královéhradecký armádní sportovní oddíl?

Počátky brokové střelby v armádě jsou spojeny se založením oddílu Vojenské tělovýchovné jednoty velitelství letectva v Hradci Králové v roce 1983. Oddíl zakládal Jan Ploc a tehdejší trenér Petr Sehnoutek. Střelci byli vojáci základní služby – příslušníci letectva, kteří trénovali na střelnici Okresního mysliveckého svazu v Pardubicích. Na základě dosahovaných výborných výsledků v domácích soutěžích byl oddíl v roce 1990 začleněn do systému armádního vrcholového sportu a stal se součástí Armádního sportovního střediska Dukla Plzeň. Oddíl doplnili perspektivní střelci, kteří se prosazovali doma i v zahraničí.

■ Kdy podle vás došlo k posunu směrem ke kvalitě?

Výrazný posun v kvalitě přípravy nastal v roce 1997, kdy se za pomoci Armádního sportovního centra DUKLA a ČSS začaly postupně vytvářet výtečné podmínky na Armádní sportovní střelnici v Hradci Králové-Malšovicích. Střeliště skeet a trap byla postupně osazena vrhačkami Falkon, Lapporte, později Mattarelli a vybudovalo se zázemí pro střelce a veřejnost. Na přelomu století se stabilizovalo složení družstva: Skeet – Jan Sychra, Leoš Hlaváček, Tomáš Zamrzla, Luboš Rychlík, trap – Kamil Ploc, Jan Dvořák, Jan Fryštacký, Robin Daněk, Martin Bořuta. V roce 2001 se družstvo brokových střelců osamostatnilo a vznikl Armádní sportovní oddíl sportovní brokové střelby Dukla Hradec Králové.

jsou mistři světa a Evropy ve střelbě Jan Sychra, Leoš Hlaváček, David Kostecký a další. Na podzim roku 2006 střelec na trap David Kostecký vyrovnal hned dva světové rekordy a jako teprve šestý střelec světa nemnul v závodech v Granadě jediný terč. Loňským úspěchem střelce na skeet Jana Sychry bylo 5. místo na ME Granada 2007 a získání účastnického místa na letošních LOH v Pekingu. Tentýž střelec získal i 9. místo na loňském mistrovství světa na Kypru a 2. místo v soutěži družstev. Ve finále Světového poháru v Bělehradě si vystřílel vynikající 2. místo. Další z našich reprezentantů, Leoš Hlaváček, vystřílel loni ve střelbě na skeet 5. místo na MS Kypr 2007 a 2. místo v soutěžích družstev tamtéž.

■ Jaké jsou cíle pro letošní rok?

Získat alespoň jednu medaili na ME na Kypru v individuálním závodě ve střelbě na skeet u střelců Sychry a Hlaváčka a stejně tak u Davida Kosteckého ve střelbě na trap. Tím hlavním pak umístění do 8. místa na letošních LOH Peking 2008 olympioniků Jana Sychry ve střelbě na skeet a Davida Kosteckého ve střelbě na trap.

■ A největší úspěchy vašich střelců?

Úspěchy přišly a bylo jich hned několik. Byla to vítězství ve Světových pohárech, mistrovstvích světa a Evropy. Mezi královéhradeckými střelci

Václav Patrman při tréninku s jedním z letošních olympioniků Janem Sychrou (vpravo)

Královéhradecký armádní sportovní oddíl brokové střelby DUKLA slaví letos 25 let svého trvání

Nové přírůstky

v Ústřední odborné knihovně MO ČR

Legenda

- Pokud je signatura (uvedena na prvním řádku záznamu) zakončena písmenem P, je kniha určena pouze k prezenčnímu studiu ve studovně.
- Pro zájemce o tyto materiály uvádíme kontakt, kde je možné je studovat nebo zapůjčit:
Agentura vojenských informací a služeb (AVIS)
Ústřední odborná knihovna MO ČR
Rooseveltova 23, 161 05 Praha 6
Tel.: 973 215 546, fax: 973 215 917

D 198 P
JANE'S WORLD ARMIES 2007.
Issue 22.
(Armády světa 2007. Ročenka Jane's.)
Coulson, Jane's Information Group 2007.
20 + 862 s.

D 135 P
JANE'S STRATEGIC WEAPON SYSTEMS 2008.
Issue 48.
(Strategické zbraňové systémy 2008.
Ročenka Jane's.)
Coulson, Jane's Information Group Ltd. 2008.
26 + 656 s.

D 200 P
JANE'S SENTINEL SECURITY ASSESSMENT
– RUSSIA AND THE CIS 2008.
Issue 22.
(Rusko a SNS. Hodnocení regionální
bezpečnosti 2008.)
Coulson, Jane's Information Group 2008. 26,
782 s.

F 20 824 P
ADAMS, Gordon – GUY, Ben-Ari
TRANSFORMING EUROPEAN MILITARIES.
Coalition Operations and the Technology Gap.
(Transformace evropských ozbrojených sil.
Koaliční operace NCW a technologické rozdíly.)
London and New York, Routledge 2006. 176 s.

E 6564 P
UNMANNED AERIAL VEHICLES. UNBEMANNTE
LUFTFahrzeuge.
Wehrtechnischer Report 5/2007.
(Bezpilotní prostředky.)
Bonn und Frankfurt a. M.,
Report Verlag GmbH 2007. 54 s.

E 6565 P
SIMULATION FÜR DIE STREITKRÄFTE.
Wehrtechnischer Report 6/2007.
(Simulace pro ozbrojenou sílu.)
Bonn und Frankfurt a. M.,
Report Verlag GmbH 2007. 82 s.

F 20 556 P
LAITY, Mark
PREVENTING WAR IN MACEDONIA.
Pre-Emptive Diplomacy for the 21st Century.
Rusi Whitehall Paper 2008/68.
(Prevence války v Makedonii. Pre-emptivní
diplomacie pro 21. století.)
London, RUSI 2008. 91 s.

Br 1836
LOGLINES.
Spring/Summer 2007.
(Novinky americké vojenské logistiky. Periodikum.)
Fort Belvoir, VA, Defense Logistics Agency 2007.
31 s.

F 20 823 P
FEMALE TERRORISM AND MILITANCY.
Agency, Utility, and Organization.
(Ženský terorismus a radikální aktivismus.
Sborník.)
New York, Routledge 2008. 242

E 5988 P
OPTIKO-ELEKTRONNYJE SISTÉMY
I LAZERNAJA TĚCHNIKA.
Tom 11. Encyklopedija XXI vek.
Oružije i tehnologiji Rossii.
(Opticko-elektronické systémy a laserová
technika. Encyklopedie 21. století. Zbraně
a technologie Ruska. Díl 11.)
Moskva, Izdatělskij dom Oružije
i tehnologiji 2005. 720 s.

E 5988 P
BOJEPRIPASY I SREDSTVA PORAZENIJA.
Tom 12. Bojepripasy i sredstva porazenija.
Encyklopedija XXI vek. Oružije i tehnologiji Rossii.
(Zbrojní materiál a munice. Encyklopedie
21. století. Zbraně a technologie Ruska. Díl 12.)
Moskva, Izdatělskij dom Oružije
i tehnologiji 2006. 846 s.

E 5988 P
SISTÉMY UPRAVLENIJA, SVJAZI
I RADIOELEKTRONNOJ BORBY .

Tom 13. Sistémy upravlenija, svjazi
i radioelektronnoj borby. Encyklopedija XXI vek.
Oružije i tehnologiji Rossii.
(Systémy velení a řízení, spojení
a elektronického boje. Encyklopedie 21. století.
Zbraně a technologie Ruska. Díl 13.)
Moskva, Izdatělskij dom Oružije
i tehnologiji 2006. 695 s.

Br 1843
VELENÍ A ŘÍZENÍ V PROSTŘEDÍ
NEC – IV.
Sborník z vojenskoodborné konference konané
na Novoměstské radnici v Praze
dne 29. – 30. 11. 2007.
Brno, Univerzita obrany. Ústav strategických
studii 2007. 409 s.

F 20 821
MACOUN, Jiří
ČESKÉ VOJENSKÉ LETECTVO.
Stručná historie.
Brno, Computer Press 2007. 80 s.

D 359 P
HARÁK, Milan
SBÍRKA PISTOLÍ A REVOLVERŮ.
206 pistolí a revolverů z českých soukromých
sbírek.
Praha, Deus 2007. 431 s.

F 20 829 P
EICHLER, Jan
TERORISMUS A VÁLKY NA POČÁTKU
21. STOLETÍ.
Praha, Karolinum 2007. 352 s.

F 20 825
ZETOCHA, Karel a kol.
OBRANNÉ ZDROJE ČESKÉ REPUBLIKY.
Brno, Univerzita obrany 2007. 92 s.

F 20 830
HISTORIE MODERNÍ VÁLKY.
Přel. z angl.
Praha, Mladá fronta 2007. 429 s.

KNÍŽNÍ TIPY

Nakladatelství Alpress, s. r. o.
Na Příkopě 3243,
738 01 Frýdek-Místek
shop@alpress.cz
www.alpress.cz

William Weir ZBRANĚ, KTERÉ ZMĚNILY SVĚT

Válka je stálou součástí lidských dějin a každou další vlnu technického pokroku zároveň provázejí také nové zbraně. Autor si z nich vybral na pět desítek těch, které zásadním způsobem zasáhly do povahy válčení, posunuly vpřed vývoj lidského myšlení a přispěly k trvalé proměně světa.

Jako první zbraň tohoto druhu se čtenáři představuje oštěp a jeho modifikace, od toho nejjednoduššího v podobě hole s koncem opáleným do hrotu až třeba po japonskou naginatu zakončenou krátkým mečem. Následují další podobně jednoduché, avšak účinné zbraně – luk a šíp a meč.

Velký zlom znamenalo pro dějiny válek využití koní (jak jezdeckých, tak tahounů) a válečných a zásobovacích vozů. Zároveň se vyvíjely také prvky pasivní obrany, štíty a brnění pro vojáky, hradby pro hrady a města. Na mořích nejprve kralovaly válečné galéry, po nich pyšné plachetnice a nakonec ponorky, vzduch ovládly stále dokonalejší letadla a helikoptéry. Svě místo na bojištích i v této knize našla další „velká“ technika, jako obrněná vozidla, tanky a dělostřelectvo, stejně jako „drobnosti“ – vynález třmenu či křesadlový zámek.

V závěru se autor zamýšlí nad budoucností válčení a úlohou, jakou v ní může sehrát střet špičkové a primitivní techniky. Jako někdejší válečný dopisovatel a účastník války v Koreji a později vojenský novinář má k takovému zamýšlení ty nejlepší předpoklady.

-JL-

INFORMUJEME

ÚPRAVA VÝŠE SLUŽNÉHO VOJÁKŮ V ZÁLOZE

S účinností od letošního 1. dubna vláda České republiky schválila nařízení č. 39/2008 Sb., kterým se upravuje výše služného vojáků v záloze povolaných na vojenské cvičení. Toto nařízení vlády bylo zveřejněno v částce 12 Sbírky zákonů.

Vojákům v záloze povolaným na vojenské cvičení se pro hodnotu mužstva, poddůstojníků, rotmistrů, praporčíků, důstojníků a generálů stanovují tyto měsíční částky služného:

vojín	550 Kč
svobodník	600 Kč
desátník	750 Kč
četař	800 Kč
rotný	850 Kč
rotmistr	900 Kč
nadrotmistr	950 Kč
štábní rotmistr	1050 Kč
podpraporčík, podporučík	1100 Kč
praporčík, poručík	1200 Kč
nadpraporčík, nadporučík	1300 Kč
štábní praporčík	1400 Kč
kapitán	1450 Kč
major	1600 Kč
podplukovník	1750 Kč
plukovník	2000 Kč
brigádní generál	2200 Kč
generálmajor	2400 Kč
generálporučík	2700 Kč
armádní generál	3000 Kč

Pro vojáky v aktivní záloze stále platí, že při povolání na vojenské cvičení mají podle § 79 odstavce 5 zákona 220/1999 Sb., o průběhu základní nebo náhradní služby a vojenských cvičení a o některých právních poměrech vojáků v záloze, ve znění pozdějších předpisů, nárok na shora uvedené měsíční částky služného ve dvojnásobné výši.

Jaroslav PAJER

Bezplatná inzerce pro všechny příslušníky AČR!

- Pokud chcete uveřejnit svůj inzerát v této rubrice, odešlete jej písemně na adresu: redakce A reportu, Rooseveltova 23, 161 05 Praha 6-Dejvice, elektronickou poštou na adresu: areport@centrum.cz nebo faxujte na telefonní číslo alcatel 215 933.
- V inzerátu vždy uveďte spojení na sebe, neboť redakce inzeráty nezprostředkovává.
- Inzerování je bezplatné pro všechny příslušníky AČR. Nezveřejňujeme inzeráty, které nesouvisí se službou či osobními zájmy a potřebami příslušníků AČR (podnikání, výdělečná činnost apod.).
- Inzeráty zveřejňujeme maximálně třikrát!

Volná místa

■ Hradní stráž nabízí SM:

- velitel strážní čety – Ho 62, ČVO 11, PT 09, Bc. vzdělání, důstojnický kurz, BP „T“, výška 180 – 188, štíhlá postava
Zájemci se mohou hlásit na alc. 209 331.

■ **Vojenská střední škola a Vyšší odborná škola Ministerstva obrany v Moravské Třebové přijme od 1. 9. 2008** jednoho učitele s aprobací anglický jazyk – český jazyk (nebo Rj, Fj, Nj) a jednoho učitele s aprobací matematika – výpočetní technika s možností výuky deskriptivní geometrie a technického kreslení.
Požadavek: magisterské vzdělání
Nabízíme PT 12, možnost ubytování i získání služebního bytu.
Kontakt: e-mail misakova@vsmt.cz, tel. 973 274 245

■ Velitel Veterinární základny Grabštejn nabízí volné místo pro vojáka z povolání:

- starší ošetřovatel veterinární kliniky veterinární základny Ředitelství logistické a zdravotnické podpory Velitelství sil podpory a výcviku, PT 08, příplatek za práci ve ztíženém pracovním prostředí, stanovená hodnota 42, požadované vzdělání – 5, ČVO 52

Další požadavky:

základní znalost práce s PC, středoškolské vzdělání – veterinární obor výhodou

Náplň práce:

samostatné provádění odborných veterinárních vyšetření, např. parazitologických, zhotovování preparátů, odběr biologického materiálu, zabezpečení péče o hospitalizovaná služební zvířata, vedení materiálové evidence, v oblasti radiodiagnostiky provádí činnost technického pracovníka včetně související dokumentace, pomocné a přípravné práce související

s veterinární činností při preventivní, diagnostické a léčebné péči o služební zvířata, zajišťuje a koordinuje odborné veterinárně-technické práce při prohlídkách služebních zvířat.
Předpokládáný nástup dle dohody – od června 2008.

Kontaktní osoby: kpt. MVDr. Roman Šebesta, tel. 973 264 620, o. z. Vít Fučík, tel. 973 264 613, případně písemně nabídky se životopisem na fax 973 264 617

■ Ředitel Ředitelství personální podpory MO

vyhláší výběrové řízení na obsazení systemizovaného místa ve Vojenské nemocnici Olomouc – primář otorinolaryngologického oddělení.

Požadavky: specializ. způsobilost, praxe v oboru, licence ČSK pro výkon ved. funkce.

Kvalifikač. předpokladem je VŠ lék. směru, zdrav. způsobilost a bezúhonnost (zák. č. 95/2004 Sb.), aktivní znalost sv. jazyka, BP na stupeň utajení DŮVĚRNÉ.

Předpokládáný termín služeb. zařazení je květen 2008. Písemné přihlášky s profes. životopisem, ověřené doklady o vzdělání, absolv. praxi a přehledu publik. a přednášk. činnosti zašlete do 17. 4. 2008 na adresu: Vojenská nemocnice Olomouc, Sušilovo nám. 5, 771 11 Olomouc. Obálku označte „Výběrové řízení VN Olomouc“.

■ Ředitel sekce komunikačních a informačních systémů MO-náčelník spojovacího vojska AČR nabízí systemizovaná místa:

- Vedoucí starší důstojník - specialista oddělení koncepcí komunikačních a informačních systémů, PH 71, PT 12. Požadavky: ČVO 040, STANAG 2222 (AJ), BP „T“, vysokoškolské vzdělání. Náplň práce zaměřena na zpracování koncepčních materiálů v oblasti KIS. Nástup dle dohody. Písemné nabídky se životopisem zašlete na fax 973 216 143.

Kontakt: plk. Ing. Radovan Hájek, alc. 216 123

- Vedoucí starší důstojník-specialista oddělení operačního použití komunikačních a informačních systémů, PH 72, PT 13.

Požadavky: ČVO 040, znalost AJ na komunikační úrovni, BP „T“, vysokoškolské vzdělání, kurz vyšších důstojníků. Nástup možný ihned.

Kontakt: plk. Ing. Jaroslav Hrevůš, alc. 217 365

- Vedoucí starší důstojník-specialista oddělení komunikačních a informačních systémů/ referátu informačních systémů, PH 72, PT 13. Požadavky: ČVO 040, STANAG 2222 (AJ), BP „T“, vysokoškolské vzdělání (obor informatizace). Náplň práce zaměřena na projektové řízení IS. Nástup možný ihned. Písemné nabídky se životopisem zašlete na fax 973 217 343.

Kontakt: plk. Ing. Libor Mrozinski, alc. 217 301, pplk. Ing. František Kratochvíl, alc. 217 396

- Vedoucí starší důstojník-specialista oddělení komunikačních a informačních systémů/ referátu informačních systémů, PH 71, PT 12. Požadavky: ČVO 040, STANAG 2222 (AJ), BP „T“, vysokoškolské vzdělání (obor informatizace). Náplň práce zaměřena na projektové řízení IS. Nástup možný ihned. Písemné nabídky se životopisem zašlete na fax 973 217 343.

Kontakt: plk. Ing. Libor Mrozinski, alc. 217 301, pplk. Ing. František Kratochvíl, alc. 217 396

- Vedoucí starší důstojník-specialista oddělení komunikačních a informačních systémů/ referátu komunikačních systémů, PH 71, PT 12. Požadavky: ČVO 040, STANAG 2222 (AJ), BP „T“, vysokoškolské vzdělání (obor komunikační systémy). Náplň práce zaměřena na projektové řízení KS. Nástup možný ihned. Písemné nabídky se životopisem zašlete na fax 973 217 343.

Kontakt: plk. Ing. Libor Mrozinski, alc. 217 301, pplk. Ing. Jaroslav Střítecký, alc. 217 303

- Referent státní správy a samosprávy oddělení operačně-taktických systémů velení a řízení, PT 12. Požadavky: BP „T“, vysokoškolské vzdělání (obor informatizace, komunikační systémy), znalost AJ na komunikační úrovni. Náplň práce zaměřena na projektové řízení operačně-taktických systémů velení a řízení pozemních sil. Nástup možný ihned. Písemné nabídky se životopisem zašlete na fax 973 217 343.

Kontakt: plk. Ing. Libor Mrozinski, alc. 217 301, plk. Ing. František Ridzák, alc. 217 378

Různé

■ **Hledám za sebe náhradu k VÚ 6165 Lipník nad Bečvou**, starší operátor RDM-6, hodnota nrtm., PT 06, ČVO 615, tel. 731 271 157

■ **Prodám** tlumok střední pro průzkumníky – objem 60 litrů (nový).
Cena 4500 Kč Tel. 721 566 285

■ **Prodám** novou vestu vz.95 – cena 800 Kč.
Tel.: 721 566 285

■ **Prodám** tlumok malý pro průzkumníky – objem 20 až 30 litrů (nový).
Cena 1100 Kč Tel.: 721 566 285

■ **Pozvánka na XI. mezinárodní prodejní výstavu sběratelů starých i moderních militarií.**
Burza se koná 12. dubna 2008 od 10 do 14 hod. v Praze 6-Dejvicích v menze ČVUT, roh Kolejní a Bechyňovy ul. (cca 200 m od metra „A“, stanice Dejvická). Tato specializovaná akce si získává stále větší oblibu jak ze strany vystavovatelů, tak i sběratelů ze zahraničí. Uskutečňuje se pouze 2x ročně a je jediná takového rozsahu v ČR (výzbroj, výstroj, technické vybavení, spojovací technika, optika, vyznamenání, insignie, chladné zbraně, literatura, aj.).
Bližší informace na tel.: 604 717 897 nebo www.antiktrhy.cz

■ **Koupím** do sbírky různé odznaky a vyznamenání, nášivky, domovenky, kapsové odznaky, modely a řezby zbraní, bodáky a přilby, příručky, předpisy, doklady a literaturu k uvedeným věcem. Vše současně i staré.
Tel. 777 074 592, alc. 442 964 nebo pemuller@tiscali.cz

■ **Hledám** spolujezdce na denní dojíždění na trase Česká Lípa – Liberec a zpět za podíl na nákladech, příp. má-li někdo volné místo.
Tel. 723 774 806, alc. 262 375, prap. J. Sládek